

БАНК АҲБОРДОМАСИ

Банк ходимлари ва тадбиркорларнинг ҳафталик газетаси

ISSN 2010-6602

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер килинг.

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

№ 6 (1081), 2017 йил 9 февраль

МОНЕТАР СИЁСАТНИНГ 2017 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

Монетар сиёсатнинг 2017 йилга мўлжалланган асосий йўналишлари Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ ишлаб чиқилди.

Жорий йилда ҳам Марказий банк

томонидан амалга ошириладиган пул-кредит сиёсатининг бош мақсади миллий валюта барқарорлигини таъминлаш бўлиб қолади.

Ушбу мақсадга, ўз навбатида, ички бозорда нархлар барқарорлигини ва инфляция даражасининг 2017 йил учун ўртигилган 5,7-6,7 фоизлик мақсадли прогноз кўрсатичлари доирасида бўлишини таъминлаш орқали эришилади.

Шу билан бирга, пул-кредит сиёсатини амалга оширишда асосий эътибор 2017 йилда мамлакатимизда иктисолидётнинг прогноз қилинаётган 7,8 фоизлик реал ўсиш суръатлари пулга бўлган талабини тўлиқ кондирив бориш ва реал сектордаги инвестицион жараёнларни рағбатлантиришга қартилади.

Инфляция даражасини мақсадли кўрсатичлари доирасида сақлаб туриш ва иктисолид ўсиш суръатларини кўллаб-куватлаш бўйича қўйилаётган вазифаларнинг ўзаро мутаносиблигини таъминлаш мақсадида иктисолидётдаги пул таклифи мақбул

даражада шакллантириб борилади.

Бунда пул-кредит сиёсати пул таклифини бошқариб боришига қаратилган монетар таргетлаш режимида амалга оширилиб, оралик ҳамда операцион мақсадлар сифатидаги мос равишда резерв пуллари ва пул массасининг динамикаси кўлланилади.

Ўз навбатида, банк тизимидали ликвидликни самарали бошқариш орқали иктисолидётдаги пул таклифини мақбул даражада шакллантириш мақсадида Марказий банк ўз тасаруфидаги монетар сиёсатнинг бозор инструментларидан кенг фойдаланади.

2017 йилда инфляция даражасининг белгиланган мақсадли кўрсатчиликларидан келиб чиқсан ҳолда, қайта молиялаш ставкасини 9 фоиз даражасида сақлаб тўзиш кўзда тутилмоқда.

Шунингдек, банк тизимидали ликвидлик холати ҳамда иктисолидётдаги пул маблагларига бўлган талаб ва таклиф даражасидан келиб чиқиб, мажбурий резервлар нормаси зарур ҳолларда мақбуллаштириб борилади.

2017 йилда ҳам валюта сиёсатини амалга оширишда асосий эътибор, инфляция даражасининг прогноз кўрсатичларини инобатга олган ҳолда, маҳаллий ишлаб чиқарувчиларнинг ташкини ва ички бозорлардаги рақобатбардошлигини мустаҳкамлашга қаратилиади.

Бунда ташкини бозорлардаги нокулай конъюнктуранинг, шунингдек, асосий савдо ҳамкор давлатлар валюталари курсларининг кескин девальвациясининг мамлакатимиз иктисолидётига, шу жумладан, тўлов балансига салбий таъсирининг олдини олиш мақсадида сўйни боскичма-боскич девальвация қилиб бориши сиёсатини давом эттириш кўзда тутилмоқда.

Банк тизимида испоҳотларни амалга оширишда асосий эътибор тикорат банкларининг молиявий барқарорлигини мустаҳкамлаш ва уларнинг мамлакатимиз иктисолидётнинг ривожлантириш жараёнларидаги иштирокини янада кенгайтириш борасидаги вазифалар ижросига қаратилиади.

(Давоми 2-бетда).

АҲОЛИ ОМОНАТЛАРИНИ ЖАЛБ ҚИЛИШДА ФАОЛ БАНКЛАР

Мамлакатимиз Биринчи Президентининг 2008 йил 31 октябрдаги «Аҳолининг омонатларини жалб қилиш бўйича республика тикорат банклари ўртасида танлов ўтказиш тўғрисида»ги Карорига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан ҳар йили анъанавий тарзда ташкил этиб келинаётган танлонинг 2016 йил якунларига кўра ғолибларини тантанали тақдирлаш маросими жорий йилнинг 4 февраль куни ўтказилди.

Ўзбекистон банклари Ассоциациясида бўлиб ўтган тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Бюджет ва иктисолид испоҳотлар масалалари кў-

митаси, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди ва тикорат банклари раҳбарлари иштирок этди.

Танловда жами 27 та тикорат банкининг 855 та филиали, 4 299 та мини-банки ҳамда маҳсус кассалари қатнашди.

(Давоми 12-бетда).

Оддий аҳолини тадбиркорликка жалб этиш йўлида

«Қишлоқ қурилиш банк» фаолияти мисолида

Миллий матбуот марказида «Қишлоқ қурилиш банк» акциядорлик-тижорат банки томонидан аҳолини тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш ҳамда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни кўллаб-куватлаш борасида амалга оширилаётган чора-тадбирларга бағишиланган анжуман бўлиб ўтди.

Бугунги кунда тикорат банклари Президентимиз Шавкат Мирзиёев томонидан белгилаб берилган вазифаларни бажариш ҳамда «Халқ билан мулоқот ва инсон манбаатлари йили»да аҳолининг тадбиркорлик билан шугулланшига кенг имконият яратиш мақсадида тадбиркорларга молиявий кўмаклашишининг янги усулларини жорий этди.

Жумладан, «Қишлоқ қурилиш банк» ҳам тегишили ташкилотлар билан ҳамкорликда жойларда аҳолини тадбиркорликка жалб қилиш, уларнинг банкхизматлари, хусусан, кре-

дит маблагларидан самарали фойдаланиш кўнгилмаларини ошириш мақсадида жойларда учрашув ва семинарлар ташкил этиш билан бирга ўз минтақавий филиаллари масъул ходимлари иштирокида бевосита аҳоли хонадонларига ташриф буюриб, уларнинг бизнес билан шугулланишларига молиявий кўмак бериш имкониятлари хусусида кенг ва атрофлича тушунтиришлар олиб бормоқда.

Тадбирда оддий аҳолини тадбиркор қилиш йўлидаги саъй-харакатларга 828 нафар банк ходими биринчирилгани, шу кунга қадар улар томонидан 468 та қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йигини ҳудудидаги 160 минг 400 дан ортиқ хонадонга ташриф буюрилгани ҳамда 413 мингга яқин хонадонга таклиф хатлари юборилгани маълум қилинди.

(Давоми 11-бетда).

МОНЕТАР СИЁСАТНИНГ 2017 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Шу билан бирга, 2017 йил учун мўлжалланган монетар сиёсатнинг асосий йўналишларини белгилаб олишда мамлакатимиздаги макроиктисодий ҳолат ва реал секторнинг таҳхили, шунингдек, жаҳон иқтисодиётни ва асосий савдо ҳамкор давлатлардаги вазият ҳамда ушбу давлатлардаги иқтисодий ўсиш истиқболлари инобатга олинди.

2016 ЙИЛДАГИ

МАКРОИҚТИСОДИЙ ҲОЛАТ ВА РЕАЛ СЕКТОР ТАҲХИЛИ

2016 йилда жаҳонда ва асосий савдо ҳамкор давлатларда содир бўлган иқтисодий жараёнларни инобатга олиб, уларнинг мамлакатимиз иқтисодиётига салбий таъсири нинг олдини олишга, ички талаб ва реал сектордаги инвестицион фаолликни рагбатлантириш, тадбиркорлик фаолияти учун купай шарт-шароитлар яратиш ҳамда барча соҳаларда ишлаб чиқариш ҳажмларининг кенгайшини таъминлаш орқали мувознатли иқтисодий ўсиш суръатларига эришишга қаратилган давомли макроиктисодий сиёсат юритилди.

2016 йил якунлари бўйича мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг (ЯИМ) реал ўсиш суръати 2015 йилга нисбатан 7,8 фоизни ва унинг номинал ҳажми 199,3 трлн. сўмни ташкил этди.

Иқтисодиётнинг бундай суръатларда ривожланиши асосий капиталга йўналтирилган инвестиция-

тириш, тармоқлар ва худудларни модернизация қилиш, уларнинг рақобатбардошлик даражасини ошириш, экспорт салоҳиятини ривожлантириш ҳамда илғор технологиялар ва ахборот-коммуникация тизимларини барча соҳаларга янада фаол жорий этиш ва инфратузилмани ривожлантириш бўйича фаол инвестиция сиёсатнинг амалга оширилиши 2016 йилда ҳам иқтисодиётга йўналтирилган инвестициялар ҳажмининг юқори суръатларда ўсишни таъминлади.

Хусусан, республикамиз иқтисодиётидаги барча молиялаш манбалари хисобидан ўзлаштирилган инвестициялар миқдори 2015 йилга нисбатан 9,6 фоизга ошиб, 16,6 млрд. АҚШ долларини ташкил этди.

Бунда ўзлаштирилган инвестицияларнинг 53,3 фоизи корхона ва ахолининг ўз маблағлари, 15,3 фоизи хорижий инвестиациялар ва кредитлар, 10,3 фоизи тижорат банклари кредитлари ва бошқа қарзлар, 4,5 фоизи давлат бюджети, 4,7 фоизи давлат мақсадли ҳамгармалари ҳамда 4,7 фоизи Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт ҳамгармаси маблағлари хисобидан молиялаштирилди.

Ўз навбатида, иқтисодиётга йўналтирилган инвестициялар хисобидан муутлақо янги, юқори технологияларни асосланган саноат тармоқлари, хусусан, нефть-кимё, кимё, автомобильсозлик, қишлоқ ҳўжалиги ва темир ўйларини машинасозлиги, фармацевтика, элек-

2016 йилда хизмат кўрсатиш соҳасида ҳам ижобий ўзгаришлар кузатилиб, ушбу даврда кўрсатилган хизматлар ҳажми 2015 йилга нисбатан 12,5 фоизга ўди.

2016 йилда иқтисодиётда пуллик хизматлар кўрсатиш соҳасида яратилган кўшилган киймат ҳажмининг 2015 йилга нисбатан 9,3 фоизга ўсиш ялпи кўшилган киймат таркибида хизмат кўрсатиш соҳаси улуши 49,5 фоизга ошишини таъминлади.

Хизмат кўрсатиш соҳасидаги юқори

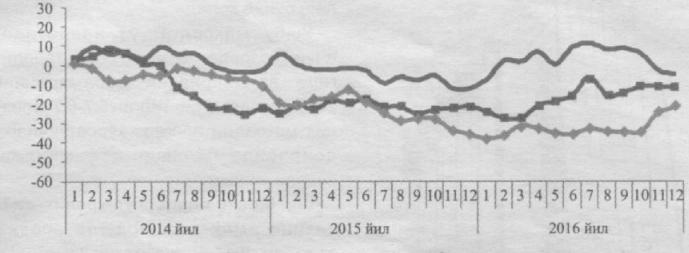
рининг мамлакат ялпи ички маҳсулотидаги ҳиссаси 56,9 фоизгача, саноатда эса 45 фоизгача ошиди. Ҳозирги кунга келиб иқтисодиётда иш билан банд ахолининг 78 фоизи мазкур соҳада меҳнат қилмоқда.

Инфляция даражаси динамикаси

2016 йилда истеъмол баҳолари индекси бўйича хисобланган инфляция даражаси 5,7 фоизни ташкил этиб, 2015 йилдаги каби динамикага эга бўлди.

2-диаграмма.

Жаҳон товар биржаларида айрим хомашё товарлари нархлари динамикаси (2013 йилнинг декабрига нисбатан фоизда)

ўсиш суръатлари молиявий хизматлар (30,6 фоиз), умумий овқатланиш (-19,0 фоиз), савдо хизматлари (18,5 фоиз), соғлини сақлаш (17,2 фоиз), компьютер ва майший товарларни таъмирлаш (16,3 фоиз), алоқа ва ахборотлаштириш (16,0 фоиз), автомобиль транспорти хизматлари (11,8 фоиз) ҳамда таълим (11,2 фоиз) каби соҳаларда кузатилди.

Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш соҳасини ривожлантириш, бунда корхоналарни технологик жиҳатдан янгилаш ҳисобига тайёр истеъмол товарлари турларини кенгайтириш ҳамда хомашё ресурсларини чукур қайта ишлаш асосида ишлаб чиқариши янада жадаллаштириш натижасида 2016 йилда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши 2015 йилга нисбатан 6,6 фоизни ташкил этди.

Қишлоқ ҳўжалигини ислоҳ қилиш ва озиқ-овқат хавфисизлигини таъминлаш, аргосаноат комплекси ва унинг локомотиви бўлган кўп тармоқли фермер ҳўжаликларини янада ривожлантириш, маҳсулот этиштириш самародорлигини ошириша қаратилган чорададибрлар соҳада ишлаб чиқарилган ялпи маҳсулот ҳажмининг 2015 йилга нисбатан 6,6 фоизга ўсишига хизмат килди.

2016 йил якунлари бўйича мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг реал ўсиш суръати 2015 йилга нисбатан 7,8 фоизни ташкил этди.

2016 йилда истеъмол товарларири ишлаб чиқариш ҳажми 2015 йилга нисбатан 5,4 фоизга ўсиб, 47,4 трлн. сўмни ташкил этди. Бунда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 2015 йилга нисбатан 11,4 фоизга ортди.

Шунингдек, 2016 йил давомида 32 мингга яқин ёки 2015 йилга қараганда 18 фоизга кўп янги кичик бизнес субъектлари давлат ройхатидан ўтказилиб, ўз фаолиятини бошлади.

Кичик тадбиркорлик субъектла-

Бунда озиқ-овқат маҳсулотларининг нархлари 0,3 фоизга ошиб, инфляция даражасига таъсири 0,1 фоизни ташкил этган бўлса, ноозик-овқат маҳсулотлари нархлари 10,0 фоизга ошиб, инфляция даражасига таъсири 3,5 фоизни ташкил этди.

2016 йилнинг январ-декабрь ойлари кўрсатилган хизматлар нархлари 10,4 фоизга ошиди ва инфляция даражасига таъсири 2,1 фоизни ташкил килди.

Истеъмол маҳсулотлари нархларининг ўсишига асосан номонетар омиллар, хусусан, маъмурӣ бошқариладиган тариф ва хизматлар ҳамда маҳсулотлар нархларининг оширилиши, шунингдек, айрим турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари нархларининг мавсумий ўзгариши таъсири килди.

Таъкид иқтисодий фаолият

2016 йилда маҳаллий ишлаб чиқарувчиларнинг таъкид иқтисодий фаолияти сўнгги 2-3 йил давомида асосий экспорт бозорларида нархларнинг паст даражада сақланиши қолиши ва мамлакатимизнинг катор савдо ҳамкорларида миллий валюталарнинг кескин девальвация қилинини натижасида шаклланган мураккаб савдо ва кескин рақобат мухитида амалга оширилди.

2016 йил якунлари бўйича мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг реал ўсиш суръати 2015 йилга нисбатан 7,8 фоизни ташкил этди.

2016 йилда истеъмол товарларири ишлаб чиқариш ҳажми 2015 йилга нисбатан 5,4 фоизга ўсиб, 47,4 трлн. сўмни ташкил этди. Бунда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 2015 йилга нисбатан 11,4 фоизга ортди.

Шунингдек, 2016 йил давомида 32 мингга яқин ёки 2015 йилга қараганда 18 фоизга кўп янги кичик бизнес субъектлари давлат ройхатидан ўтказилиб, ўз фаолиятини бошлади.

Кичик тадбиркорлик субъектла-

ринг мавсумий ўзгаришига таъсири 0,1 фоизни ташкил этди.

Бу, ўз навбатида, корхоналар экспорт салоҳиятининг ошиши ва экспорт миқдорининг (жисмоний) ҳажми жиҳатдан юқорироқ суръатларда ўсаётганлигидан далолатdir.

(Давоми 3-бетда).

Манба: Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузурида Жаҳон озиқ-овқат ва қишлоқ ҳўжалиги ташкилотининг берега маълумотлари асосида

лар ҳажмининг 9,6 фоизга, хизматлар кўрсатиш ҳажмининг 12,5 фоизга, саноат ва қишлоқ ҳўжалиги соҳаларида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмларининг 6,6 фоизга, шунингдек, ташки ҳавзасида айланмасининг ижобий салдоси ҳисобига таъминланди.

Юқори иқтисодий ўсиш суръатларига эришишда мамлакатда макроиктисодий барқарорликнинг таъминланганлиги мухим омил бўлиб хизмат қилинга ушбу барқарорлик мамлакат тўлов балансининг, шу жумладан, ташки ҳавзасида айланмасининг ижобийлиги, давлат бюджетининг ЯИМга нисбатан 0,1 фоиз профицит билан ижро этиши, инфляция даражасининг йил бошига нисбатан 5,7 фоизни ташкил этиб, мақсадли кўрсаткичлар доирасида бўлиши ҳамда банк-молия тизимишининг мустаҳкамлиги ҳисобига таъминланмоқда.

2016 йилга мўлжалланган иқтисодиётни ислоҳ этиш, таркибий ўзгар-

ҮСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАР

МОНЕТАР СИЁСАТНИНГ 2017 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

(Давоми. Бошланиши 2-бетда).

2016 йилда республикамизга импорт қилинган жами товарлар ва хизматлар миқдори 2015 йил билан сочиштирганда 2,4 фоизга камайиб, 12,1 млрд. АҚШ долларидан зиёдни ташкил этди.

Импорт ҳажми АҚШ долларида миқдорининг камайиши ҳам асосан нефть ва иқтисодиётимиз учун зарур бўлган хомаше маҳсулотлари ва хизматлар нархларининг арzonлашви ҳамда мамлакатимизга товар ва хизматлар етказиб берувчи кўпгина хорижий мамлакатлар миллий валюта-ларининг АҚШ долларига нисбатан қадрискланиши билан изоҳланади.

Умуман олганда, 2016 йилда ташки

га ошиди. Бунга жаҳон металлар бозорида мис нархининг 2014-2015 йилларда (мос равишда йиллик 11 ва 28 фоиз) кескин пасайиб кетиши натижасида 2016 йилда ишлаб чиқариш ҳажмларининг қисқариши ҳамда жаҳон бозорларида мисга бўлган талабнинг тикланиши каби омиллар мис нархининг қайта кўтарилишига сабаб бўлди.

Жаҳон бозорларида пахта толаси нархи 2016 йилда 12,5 фоизга ошиди. Бунга Ҳиндистон, Хитой ва Покистонда пахта экспорладиган майдонларнинг қисқариши, дунё бўйича пахта захирасининг камайиши ва 2016 йилнинг август ойида АҚШда об-ҳавонинг нокулий келиши каби омиллар сабаб бўлди.

2017-2018 йилларда ривожланган давлатларда умумий иқтисодий ўсиш суръатлари бўйича прогнозлари мос равишда 1,9, 2 ва 2 фоизгача яхшиланиши кутилмоқда.

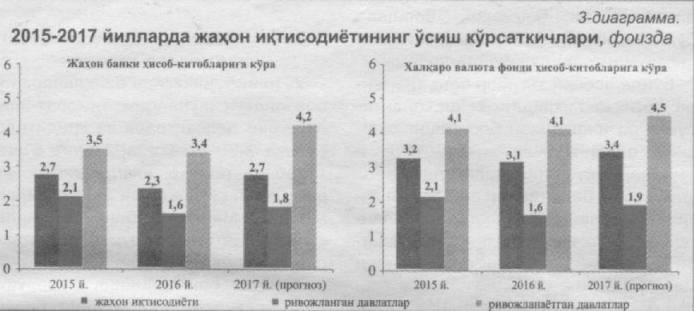
Мазкур баҳолашлар АҚШда 2016 йилнинг иккинчи ярим йиллигига кузатилган иқтисодий фаолликнинг ошиши ҳамда асосий ривожланган мамлакатларда иқтисодий ўсишни рагбатлантиришига қаратилган фискал ва монетар сиёсатнинг давом этирилиши билан изоҳланмоқда.

Ўз навбатида, ривожланётган мамлакатларда иқтисодий фаоллик дараҷаси ва ривожланиш суръатлари турли бўлди.

Хусусан, Россияда иқтисодий пасайиш суръатлари секинлашиб 0,6 фоизни (2015 йилда пасайиш 3,7 фоиз) ташкил этган бўлса, Хитойда иқтисодий ўсиш суръати 6,7 фоизгача (2015 йилда – 6,9 фоиз) ва Ҳиндистонда 6,6 фоизгача (2015 йилда – 7,6 фоиз) секинлашди.

Шунингдек, 2017 йилда ўсиш суръатларининг 4,5 фоизгача кўтарилиши прогноз қилинмоқда. Бу, ўз навбатида, Россияда иқтисодий ўсишни 1,1 фоизни, Ҳиндистонда 7,2 фоизни, Жанубий-шарқий Осиё давлатлари уюшмасига кирувчи мамлакатларда 4,9 фоизни (2016 йилда – 4,8 фоиз), паст даромадга эга бўлган ривожланётган мамлакатларда 4,7 фоизни (2016 йилда 3,7 фоиз) ташкил этиши ва Африка қитъасининг жанубий қисмидаги давлатларда иқтисодий ўсиш суръатларининг тикланиши билан изоҳланмоқда.

Шу билан бирга, Хитойда 2017 йилда иқтисодий ўсиш суръати 2016 йилга нисбатан бирор секинлашиб, 6,5 фоизни ташкил этиши.

Манба: Жаҳон банки «Глобал иқтисодиёт истиқболлари», январ, 2017 й. ва XBF «Жаҳон иқтисодиётининг ривожланниши истиқболлари», январ, 2017 й.

савдо айланмаси қарийб 24,7 млрд. АҚШ долларини ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан 1,0 фоизга камайди. Ташки савдо балансининг ижобий салдоси 453,6 млн. АҚШ доллари ташкил этди.

Жаҳон бозорларидағи нархлар динамикаси

Бирлашган Милллатлар Ташкилоти ҳузырдаги Жаҳон озиқ-овқат ва қишлоқ ҳўжалиги ташкилотининг маълумотларига кўра, дунё бўйича озиқ-овқат маҳсулотлари нархлари 2014-2015 йиллар давомидаги 25,6 фоизлик пасайишидан сўнг 2016 йилда 12,0 фоизга ошиди. Бунга асосан шакар, сут маҳсулотлари ва ўсимлик ёғи нархларининг ошиши сабаб бўлди.

Жаҳон товар-хомаше биржаларида ёқилги ва хомаше товарлар нархларининг сўнги 2014-2015 йиллардаги пасайишидан сўнг бирор тикланиши кузатилиб, 2016 йил давомимда ўзгарувчун динамикага эга бўлди.

Жумладан, «Брент» маркази нефть нархи 2014 йил бошидан 106,4 доллардан 2015 йил якунидаги 37,3 долларгача пасайганидан сўнг, 2016 йил охирiga келиб унинг нархи 56,8 долларгача кўтарилди. Нефть нархининг ошишига ОПЕКга (нефть экспорт қишуви давлатлар ташкилоти) аъзо давлатлар томонидан нефть қазиб чиқариш ҳажмларини пасайтиши тўғрисидаги карорнинг қабул қилиниши асосий сабабларидан бири бўлди.

2016 йилда жаҳон товар-хомаше биржаларида қимматбаҳо ва рангли металлар нархларининг ҳам ўзгарувчун динамикаси кузатилди.

Жумладан, 2016 йилнинг январь-сентябрь ойларида олтин нархи 24,0 фоизга ошган бўлса, йилнинг октябрь-декабрь ойларида 12,0 фоизга пасайди ва 2015 йилга нисбатан йиллик ҳисобда 8,5 фоизга ошиди.

Шу билан бирга, 2016 йилда мис нархи 2015 йилга нисбатан 22,0 фоиз-

Жаҳон иқтисодиётидаги вазият

Халқаро валюта фондининг (ХВФ) маълумотларига кўра, 2016 йилда жаҳон иқтисодиётининг ривожланнишининг секинлашиши тенденцияси давом этиб 3,1 фоизлик ўсишни кайд этди.

Ўз навбатида, Жаҳон банки ҳисоб-китобларига кўра, халқаро савдонинг турғунашиши, иқтисодиёт реал секторига йўналтирилган инвестициялар ҳажмининг пасайишида давом этиши ҳамда айрим ривожланган давлатларда юритилаётган иқтисодий сиёсатда ноаниқларларнинг пайдо бўлиши каби омиллар натижасида жаҳон иқтисодиётининг ўсиш суръати 2,3 фоизни ташкил этди.

Шунингдек, хомаше экспорт қишуви ривожланётган давлатлардаги иқтисодий фаолликка тўсқинлик қиливчи омилларнинг камайиши ҳамда хомаше импорт қишуви ривожланётган давлатларда барқарор ички талабнинг сақланиб қолиши ҳисобига 2017 йилда жаҳон иқтисодиётининг ўсиш суръатлари 2,7 фоизгача ошиши прогноз қилинмоқда.

Ўз навбатида, XBFнинг дастлабки ҳисоб-китобларига кўра, ривожланган давлатлар гурухи бўйича ҳисобланган умумий ўсиш суръати 2016 йилда 2015 йилдагига (2,1 фоиз) нисбатан секинлашиб, 1,6 фоизни ташкил этиди.

Жумладан, 2016 йилда АҚШда иқтисодий ўсиш суръати 2015 йилга (2,6 фоиз) нисбатан 1,6 фоизгача, Европа худуди мамлакатларида 1,7 фоизгача (2015 йилда – 2,0 фоиз), Японияда 0,9 фоизгача (2015 йилда – 1,2 фоиз) ва Буюк Британиядага 2,0 фоизгача (2015 йилда – 2,2 фоиз) секинлашиди.

Ушбу ўсиш суръатларининг секинлашиви айрим давлатларда иқтисодий фаоллик, инфляция давражаси, инвестициялар ҳажми ва ишлаб чиқариш самарадорлигининг пастлиги ҳамда иқтисодий сиёсатдаги ноаниқлар билан изоҳланади.

2017-2018 йилларда ривожланган давлатларда умумий иқтисодий ўсиш суръатлари бўйича прогнозлари мос равишда 1,9, 2 ва 2 фоизгача яхшиланиши кутилмоқда.

Мазкур баҳолашлар АҚШда 2016 йилнинг иккинчи ярим йиллигига кузатилган иқтисодий фаолликнинг ошиши ҳамда асосий ривожланган мамлакатларда иқтисодий ўсишни рагбатлантиришига қаратилган фискал ва монетар сиёсатнинг давом этирилиши билан изоҳланмоқда.

Ўз навбатида, ривожланётган мамлакатларда иқтисодий фаоллик дараҷаси ва ривожланиш суръатлари турли бўлди.

Хусусан, Россияда иқтисодий пасайиш суръатлари секинлашиб 0,6 фоизни (2015 йилда пасайиш 3,7 фоиз) ташкил этган бўлса, Хитойда иқтисодий ўсиш суръати 6,7 фоизгача (2015 йилда – 6,9 фоиз) ва Ҳиндистонда 6,6 фоизгача (2015 йилда – 7,6 фоиз) секинлашди.

Шунингдек, 2017 йилда ўсиш суръатларининг 4,5 фоизгача кўтарилиши прогноз қилинмоқда. Бу, ўз навбатида, Россияда иқтисодий ўсишни 1,1 фоизни, Ҳиндистонда 7,2 фоизни, Жанубий-шарқий Осиё давлатлари уюшмасига кишуви мамлакатларда 4,9 фоизни (2016 йилда – 4,8 фоиз), паст даромадга эга бўлган ривожланётган мамлакатларда 4,7 фоизни (2016 йилда 3,7 фоиз) ташкил этиши ва Африка қитъасининг жанубий қисмидаги давлатларда иқтисодий ўсиш суръатларининг тикланиши билан изоҳланмоқда.

Шу билан бирга, Хитойда 2017 йилда иқтисодий ўсиш суръати 2016 йилга нисбатан бирор секинлашиб, 6,5 фоизни ташкил этиши.

Хусусан, мазкур худуд иқтисодийтида умумий ишлаб чиқариш давражасининг пасайиш 2015 йилдаги иқтисодий пасайишга (2,8 фоиз) нисбатан сезиларли қисқариб, 0,1 фоизни ташкил килди.

Шунингдек, ушбу худудда жаҳон бозорларида хомаше маҳсулотлари нархларининг барқарорлашиши ва мазкур мамлакатлар ҳукumatлари томонидан иқтисодиётни таркибий ўзgartаришига қаратилган испоҳларнинг амалга оширилиши натижасида 2017 йилда умумий иқтисодий ўсиш суръати 1,5 фоизни ташкил қилиши кутилмоқда.

2016 ЙИЛДА ПУЛ-КРЕДИТ СОҲАСИДА АМАЛГА ОШИРИЛГАН ИШЛАР

2016 йилда Марказий банк томонидан миллий валюта барқарорлигини таъминлаз вазифасидан келиб чиқиб амалга оширилган пул-кредит сиёсати мураккаб ташкил иқтисодий жараёнлар, экспорт товарлари нархларининг пасайиши ва асосин савдо ҳамкор давлатлардаги иқтисодий ўсиш суръатларининг секинлашиши каби нокулий шароитларда олиб борилди.

Бунда инфляция даражасининг 5,5-6,5 фоизлиги мақсадли кўрасатчиличи кутилди. Доирасида бўлишина таъминлашни зарур бирор турли таъминлашни оширилган пул-кредит сиёсати мурakkab ташкил иқтисодий жараёнларни яратиш билан бир қаторда ташкил иқтисодий омилларнинг мамлакатимиз иқтисодиётига салбий таъсирларни камайтиши ҳамда мувознатни ўсиш суръатларига эришиш ва макроиқтисодий барқарорликни сақлаб қолиши вазифаларидан келиб чиқиб.

Хусусан, ташкил талабнинг паст да-

ни ташкил этиши таҳмин қилинмоқда.

Ўтган йиллардаги нефть нархининг кескин пасайиши ҳамда Фарб мамлакатлари томонидан қўлланилаётган иқтисодий санкциялар натижасида вуҷудга келган мурakkab ҳолатларнинг қараланиб қолаётганилиги қарамасдан, Россия иқтисодиётининг мавжуд шароитларга мослашиши, иқтисодий фаолликни оширишига қаратилган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши ва молиявий вазиятларнинг яхшиланишига олиб келмоқда.

Ўз навбатида, мамлакатимизда олиб борилаётган пул-кредит сиёсати ҳам ушбу макроиқтисодий сиёсатга мувофиқлаштирилиб, кўзда тутилган иқтисодий ўсиш суръатларининг пулга бўлган талабини тўлиқ қондириши билан бир пайтда монетар омилларнинг инфляцияга таъсирининг олдинга олишига қаратилган тегиши чора-тадбирлар амалга ошириб борилди.

(Давоми 4-бетда).

УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАР

МОНЕТАР СИЁСАТНИНГ 2017 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

(Давоми. Бошланиши 3-бетда).

Ушбу мақсадларга эришишда резерв пуллар (пул базаси) ҳамда пул массаси мос равишда операцион ва оралиқ мақсадлар сифатида белгиланиб, ушбу кўрсаткичларнинг ўзгариши мониторинг қилиниб, бошқариб борилди.

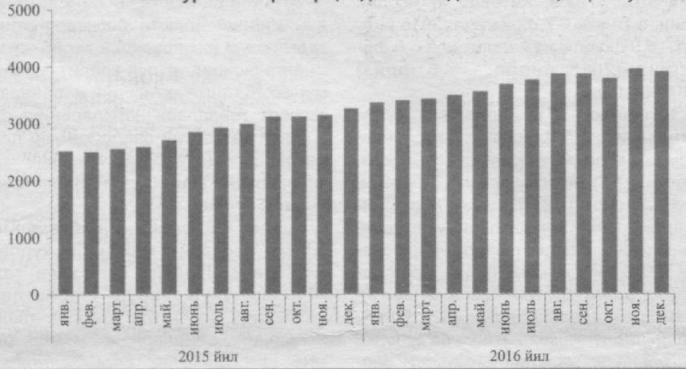
Резерв пуллар мидкорининг ўзгариши динамикаси мақсадли кўрсаткичлар доирасида сақлаб турилиб, унинг ўсиши асосан мамлакатимиз тўлов балансининг ижобий сальдо билан ижро этилиши натижасида Марказий банк соф ташки активларининг ошиши ҳисобига юз берди.

Ўз навбатида, Марказий банк соф ички активларининг қисқариши ре-

га пастроқ бўлиб, бу ўз навбатида, пул мультиликатори кўрсаткичининг 2015 йилга нисбатан 1,2 фоизга ошиши ҳисобига юз берди.

Ўз навбатида, пул мультиликатори нинг бундай суръатларда ошиши банкларнинг мавжуд молиявий ресурслардан самарали фойдаланаётганини, уларнинг воситачилик роли ортиб бораётганини ва иқтисодиётнинг реал секторига йўналтирилаётган инвестицион кредитлар ҳажмининг юкори суръатларда ошаётганини билан изоҳланиб, иқтисодиётдаги пул таклифини ноинфляцион ҳамда ноэмиссиявий манбалар ҳисобидан шакллантириш имконини берди.

5-диаграмма.
Мажбурий захиралар қолдигининг динамикаси, млрд. сум

инструментларидан фойдаланишининг пул массаси камайишига таъсири 23 фоизни ташкил этди.

Шунингдек, давлат бюджетининг ЯИМга нисбатан 0,1 фоиз профицит билан ижро этилиши ҳам мос равишда пул массаси ўсишининг олдини олиши хизмат килди.

Монетар сиёсатнинг бозор инструментларидан фойдаланиши таҳлили

2016 йилда белгиланган асосий макроиқтисодий кўрсаткичлар, хусусан, инфляция даражаси ва иқтисодий ўсиши суръатлари бўйича ўрнатилган мақсадли кўрсаткичларга мутаносиб равишда пул агрегатларининг ўзгариши динамикасини бошқариб боришда пул-кредит сиёсатнинг тегишили инструментларидан фойдаланили.

Бунда асосий эътибор банк тизимида ортика ликвидликни шакллантируви ва инфляцион босимининг ошиши олиб келиши мумкин бўлган омиллар хусусиятига қаратилди.

Хусусан, банк тизими соф ташки активлари кўпайши ҳисобига шаклланган кўшимча ликвидликнинг инфляцион босимини таъсирининг олдини олиш мақсадида тижорат банкларининг бўш пул маблағларини Марказий банкдаги депозитларга мунтазам равишда жалб этиш орқали стерилизация операцияни ўтказилиб борилди.

2016 йил давомида амалга оширилган стерилизация операцияларининг ўртача ҳажми 2015 йилга нисбатан 1,3 марта ошди.

Бу эса, банк тизимида ликвидликни самарали бошқаришга, пул массасининг прогноз кўрсаткичларидан

рат банкларининг Марказий банкдаги мажбурий захиралар ҳажми 644 млрд. сумга ёки 20 фоизга купайди.

Бунда 2016 йилда инфляция даражасининг кузатилган динамикаси ва мавжуд инфляцион кутилмалардан ҳамда пулга бўлган талабнинг реал ҳолатидан келиб чиқиб, қайта молиялаш ставкаси ўзгаририлмасдан йиллик 9 фоиз мидкорида сақлаб турилди.

Умуман олганда, пул-кредит сиёсати инструментларидан самарали фойдаланиши пул массасининг ЯИМга нисбатини белгиланган прогноз кўрсаткичлари доирасида ушлаб туриш ва инфляция даражасига монетар омиллар таъсирининг олдини олиш имконини берди.

Фоиз ставкалари ва банклараро пул бозори таҳлили

2016 йил давомида банклараро пул бозоридаги, шунингдек, тижорат банкларининг депозитлари ва кредитлари бўйича фоиз ставкалари пулга бўлган талаб ва таклиф, инфляциянинг жорий ҳамда кутилаётган даражаси, шунингдек, Марказий банк томонидан кўпланилаётган инструментлар таъсирида шаклланниб борди.

Тижорат банкларининг тасаруфида ликвидлик мидкорининг ошиши таъсирида 2016 йилда банклараро пул бозорида амалга оширилган жами операциялар ҳажми қарийб 5,3 трлн. сумни ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан 30 фоизга пасайди. Бунда миллий валютадаги операциялар ҳажми 17 фоизга камайиб, 5 трлн. сумни ташкил эти.

Ўз навбатида, 2016 йилда банклараро пул бозорида миллий валютада-

6-диаграмма.

Сўм алмашув курсининг номинал кўрсатчилини девальвация даражаси динамикаси

ортика ўсишининг олдини олишига ва шу орқали ички бозорда нархлар барқарорлигини таъминлашга хизмат килди.

Банк тизимида ликвидлик даражасини бошқариш ва шу орқали иқтисодиётдаги пул таклифини тартиба солишида, шунингдек, мажбурий захираларидан ҳам кенг фойдаланили.

Хусусан, пул агрегатларининг динамикаси ва уларнинг мақсадли прогноз параметрларидан келиб чиқсанда мажбурий захира талаблари муддати 1 йилгача бўлган депозитлар учун – 15 фоиз, муддати 1 йилдан 3 йилгача бўлган депозитлар учун – 12 фоиз, муддати 3 йилдан ортиқ бўлган депозитлар учун 10,5 фоиз мидкорида ўзгаририлмасдан ушлаб турилди.

Натижада мазкур даврда тижорат

гул ресурслари бўйича ўртача йиллик тортиланган фоиз ставкаси 2015 йилги даражада бўлиб, 8,3 фоизни ташкил эти.

2016 йилнинг декабрь ойига келиб, тижорат банклари томонидан жалб қилинган жами муддатли ва жамғарма депозитлар бўйича ўртача тортиланган фоиз ставкаси ўртача йиллик кўрсаткичдан (12 фоиз) пастроқ бўлиб, 10,5 фоизни ташкил эти (ўртача йиллик 5,2 фоиз).

Депозитлар ва банклараро пул бозорида фоиз ставкаларининг динамикаси, ўз навбатида, тижорат банклари томонидан иқтисодиётнинг реал секторига йўналтирилаётган кредитлар бўйича фоиз ставкаларида ҳам акс эти.

(Давоми 5-бетда).

МОНЕТАР СИЁСАТНИНГ 2017 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

(Давоми. Бошланиши 4-бетда).

Хусусан, 2016 йил давомида тижорат банкларининг жами кредитлари бўйича ўртacha тортилган фоиз ставкаси деярли 2015 йилги кўрсаткич (11,4 фоиз) даражасида қолиб, 11,5 фоизни ташкил этди. Бунда имтиёзли кредитлар бўйича (кишлоп хўжалигига ажратилган кредитларни инобатга олган ҳолда) фоиз ставкалари 6 фоизни ташкил қилди.

Валюта сиёсати

2016 йилда ҳам валюта сиёсати инфляциянинг мақсади кўрсаткичларни инобатга олган ҳолда маҳаллий ишлаб чиқарувчиларнинг ташки ви ички бозорлардаги рақобатбардошлигини мустахкамлаш вазифаларидан келиб юритилди.

Ушбу мақсадларга эришишда 2016 йил давомида сўмнинг АҚШ долларига нисбатан алмашув курси босқичмада олган ҳолда маҳаллий ишлаб чиқарувчиларнинг ташки ви ички бозорлардаги рақобатбардошлигини мустахкамлаш вазифаларидан келиб юритилди.

Ушбу мақсадларга эришишда 2016 йил давомида сўмнинг АҚШ долларига нисбатан алмашув курси босқичмада олган ҳолда маҳаллий ишлаб чиқарувчиларнинг ташки ви ички бозорлардаги рақобатбардошлигини мустахкамлаш вазифаларидан келиб юритилди.

Туркия лираси ва Буюк Британия фунт стерлингига нисбатан 6 фоизга қадри ошиди.

Ўз навбатида, 2016 йилда сўмнинг ҳамкор давлатлар ва бошқа асосий хорижий валюталарга нисбатан алмашув курсининг қадрсизланиши мамлакатимиз экспорт қулиувчи корхоналари рақобатбардошлигининг 2014-2015 йиллардаги кучизланишидан кейин тикланшига хизмат қилди.

Умуман олганда, сўм алмашув курсининг мақсади коидор доирасида босқичма-босқич девальвация қилиб борилиши, ўз навбатида, ташки иқтисодий конъюнктуранинг ноижобий шаклланиши ҳамда асосий савдо ҳамкор давлатлар томонидан ўз миллий валюталарни сезиларли даражада девальвация қилинишининг мамлакатимиз ташки савдо балансига салбий таъсирини камайтириш имконини берди.

Муомалага чиқарилган пластик карточкалар сони, минг дона

Босқич девальвация қилиб борилди.

Натижада 2017 йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, миллий валютанинг 2016 йил бошидаги алмашув курсини га нисбатан девальвация даражаси 15 фоизни ташкил қилиб, сўмнинг АҚШ долларига нисбатан расмий алмашув курси 3231,48 сўм/АҚШ долларини ташкил этди.

Шунингдек, валютан тартибга соилиша валюта назорати соҳасига доир чора-тадбирлар изчиллик билан амалга оширилди ва бу борада асосий ётибор экспорт операциялари бўйича валюта тушумининг тўлиқ, ўз вақтида келиб тушуниш таъминлаш ҳамда ваколатли банкларнинг валюта ресурсларни кўпайтиришга қаратилди.

Мамлакатимиз ташки савдо операцияларининг асосий қисми АҚШ долларида амалга оширилишини инобатга олиб, сўмнинг бошқа хорижий валюталарга нисбатан алмашув курсларни белгилашда операцион мўлжал сифатида сўмнинг АҚШ долларига нисбатан алмашув курсидан фойдаланилди.

Шунга мувофиқ, сўмнинг АҚШ долларидан ташкини бошқа хорижий валюталарга нисбатан алмашув курслари ушбу валюталарнинг ташкини валюта бозорларидаги АҚШ долларига нисбатан курслари динамикаси ва ички валюта бозорида сўмнинг АҚШ долларига нисбатан алмашув курси таъсири остида шаклланди.

2016 йилда сўмнинг асосий савдо ҳамкорларимиз бўлган давлатлар миллий валюталарига нисбатан алмашув курси динамикаси ўзгарувчан бўлди. Хусусан, Россия рублига нисбатан 27 фоизга, Жанубий Корея во нига нисбатан 10 фоизга, еврога нисбатан 9 фоизга, Хитой юанига нисбатан 6 фоизга қадрсизланган бўлса,

даги маърузасида белгилаб берилиган устувор вазифаларнинг ижросига қаратилди.

Бунда банк тизимида ислотлар куйидаги йўналишларда олиб борилди:

– тижорат банкларининг капиталлашув даражасини янада ошириш, ахоли ва хўжалик субъектларини бўш пул маблағларини банк айланмасига кенг кўламда жабл этиш асосида уларнинг ресурс базасини мустаҳкамлаш;

миллаштириш бўйича ишларни давом этириш устувор вазифалар сифатида бегиланди ва тўлиқ икро этилди.

Ушбу устувор вазифаларнинг изчил ва самарали бажарилиши ҳисобига 2016 йил якунлари бўйича республика банк тизими ривожланишининг барча кўрсаткичлари бўйича ижобий натижаларга эришилди.

Тижорат банкларининг капиталлашувини ошириш бўйича кўрилган чо-

2016 йилда инфляция даражасининг кузатилган динамикаси ва мавжуд инфляцион кутилмалардан ҳамда пулга бўлган талабнинг реал ҳолатидан келиб чиқиб, қайта молиялаш ставкаси ўзгартирилмасдан йиллик 9 фоиз миқдорида сақлаб турилди.

– ишлаб чиқариш корхоналарини модернизациялаш, техник ва технологик янгилашдаги банкларнинг иштирокини янада кенгайтириш;

– кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш ва уни молиявий кўллаб-куватлашга қаратилган давлат мақсади дастурларини амалга ошириш ҳамда мамлакатда ишбилармондик мухитини сифат жихатдан яхшилаш ва пировардида янги иш ўринлари яратиш кўламларини ошириш жараёнларида фаол иштирок этиш;

– банк тизимида хорижий сармояларни жабл этиши ва шу орқали замонавий илғор корпоратив бошқарув амалиётларини кенг татбиқ этиш имкониятларини ошириш мақсадида тижорат банклари устав капиталидаги 15 фоиз улушини хорижий инвесторларга сотиш;

– тижорат банклари фаолиятини тартибида солиш ва назорат қилиш тизими минни халқаро андоза ҳамда меъёрлар, шу жумладан, банк назорати бўйича Базель қўмитасининг янги тавсиялари асосида янада такомиллаштириш;

ра-тадбирлар натижасида 2016 йил якунлари бўйича банк тизимиning умумий капитали олдинги йилдагига нисбатан 20,2 фоизга ошиб, карири 9,4 трлн. сўмни ва капиталнинг етарлилини даражаси кўрсаткич умумий қабул килинган халқаро стандартлардан деярли 3 баробардан зиёдни ташкил қилди.

Банк тизими барқарорлигининг янада бир мухим кўрсаткичи ҳисобланган ликвидлик даражаси 2016 йил якунлари бўйича 64,4 фоизни ташкил этди ва бу талаб этиладиган минимал даражадан 2 баробар ортиқиди.

Республикамиз банк тизимида капитал етарлилиги ва ликвидлик даражасининг юқорилиги, активлари сифати ва салоҳиятнинг ошиши, ўз навбатида, иқтисодиётда инвестицион фолијакни рағбатлантириш ҳамда чуқур таркибий ўзгартиришлар ва инфраструктуриларни ривожлантириш бўйича лойиҳаларни молиялаштириш имкониятларини янада кенгайтиришга мустаҳкам замин бўлмоқда.

Шунингдек, замонавий ахборот-ком-

БАНК ТИЗИМИДА АМАЛГА ОШИРИЛГАН ИСЛОТОЛЛАШУВИ

2016 йилда жаҳондаги кўплас мамилакатлар банк тизимларида турли ташкини ва ички салбий омиллар натижасида кредит ва валюта рисклари ошиб, кредит ташкилларни молиявий холатининг ёмоналашишига, жумладан, уларнинг кредит портфелида муммалик сифатида таснифланган кредитлар ҳажмининг ошишига олиб келган бир вақтда, республикамизда бундай салбий ҳолатларнинг олди олиниб, банк тизимида барқарор молиявий кўллаб-куватлашга қилишади.

Бунга самарали пул-кредит сиёсати ва таъсиричан банк назорати амалга оширилди, чет эл капиталини жабл қилишда эҳтиёткорона сиёсатнинг юртилиши, миллий валюта барқарорлигининг таъминланиши, банклар ресурс базасини шакллантиришада асосан ички манбаларни ўтказишдаги тамоилиллар ва қоидаларга қатиши риоя қилиш ҳамда рискларни бошқаришининг замонавий услуларини кўллаш орқали эришилди.

2016 йилда банк тизимида амалга оширилган чора-тадбирлар ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 6 майдаги «Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини янада ошириш ва уларнинг ресурс базасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» ПК-2344-сонли Қарори ҳамда йўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Каримовнинг мамлакатни 2015 йилда ижтимоий-иктисодий ривожлантириш якунлари ва 2016 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишиланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси-

– иқтисодиётда тўлов тизимини, хуносан, нақд пулсиш ҳисоб-китоблар тизими янада ривожлантириш ва бундай замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этишига алоҳида эътибор қаратилиши;

– кўрсатилаётган банк хизматлари турларини янада кенгайтириш ва сиғатини яхшилаш, хусусан, банк инфратузилмасини, айниқса, қишлоқ жойларда ахборот-коммуникация технологияларини кенг кўллаган ҳолда масофадан туриб хизмат кўрсатиш кўламини янада кенгайтириш;

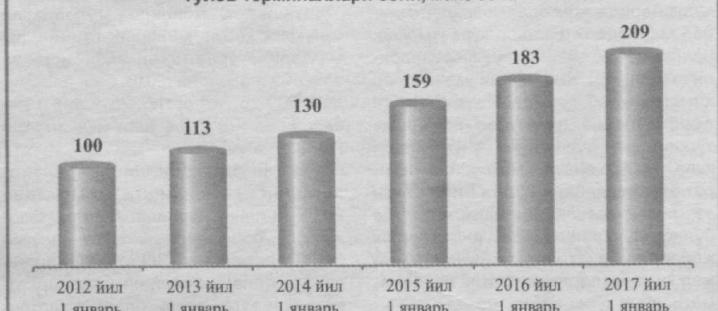
– тижорат банклари ва банк-молиявий сифатини яхшилаш, хусусан, банк хизматлари ҳамда мөнбадалаларни амалиётда кўлланаётган ҳолда андозаларни жорий этиш ҳисобига янада тако-

муникация технологияларидан кенг фойдаланган ҳолда кўрсатилаётган банк хизматлари сифати ва кўламининг кенгайтиши ҳисобига 2016 йилда банк хизматлари ҳамжи 1,2 баробарга ошиди ва уларнинг жами молиявий хизматлар таркибидаги улуши 88 фоизга етиди.

Муҳим кўрсаткичлардан бири банк хизматларининг оммаболлик даражаси – ҳар 100 минг (ката ёшли) ахолига тўғри келадиган банк мусасасалари сони 2016 йилда 49,8 тани ташкил этган бўлса, ҳар 1 000 та катта ёшли ахолига тўғри келадиган банк ҳисобварақлари сони 1 138 бирлиники (1 000 тадан кўп «юқори» ҳисобланади) ташкил этди.

(Давоми 6-бетда).

Тўлов терминаллари сони, минг дона

УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАР

МОНЕТАР СИЁСАТНИНГ 2017 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

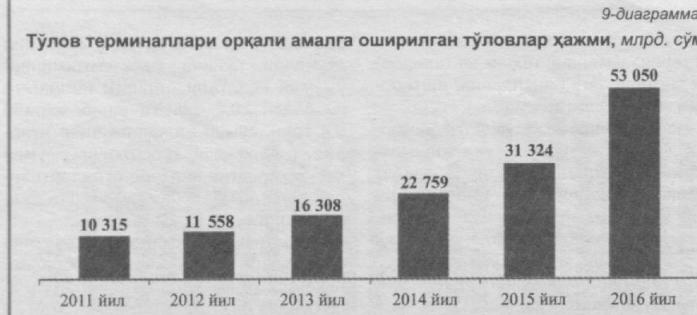
(Давоми. Бошланиши 5-бетда).

Банк тизими инфратузилмасини янада ривожлантириш

Банк муассасаларининг ахоли ва хўжалик юритувчи субъектлар талабларига мос жойларда ташкил этилиши, уларнинг замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кўллаган ҳолда кенгайтириш

Барча савдо ва хизмат кўрсатиш шоҳбочаларининг тўлов терминаллари билан жиҳозланганлиги, уларнинг узлуксиз ишашини таъминлаш мақсадида сервис хизматларининг ташкил этилганлиги, барча турдаги товарлар ва кўрсатиладиган хизматлар ҳақини тўлашни пластик карточкалар орқали чекловларсиз амалга оширишнинг йўлга кўйилганлиги ушбу тўлов воситасининг жозибадорлигини таъминламоқда.

Хусусан, 2017 йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, республикамида фанлият кўрсатадиган тижорат банклари сони 27 тани ташкил этиб, уларнинг 8 таси хусусий ва 5 таси чет эл

капитали иштироқидаги тижорат банкинг хисобланади.

Жумладан, худудларда кўрсатадиган банк хизматлари кўламини ошириш ҳамда хусусий капиталини банк тизимига жалб этишини янада кенгайтириш мақсадида 2016 йил октябрь ойида Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги Қонунининг 53-моддасига мувофиқ, Фарғона шаҳридан «Мадад Инвест Банк» хусусий акциядорлик тижорат банкига банк операцияларини амалга ошириш хукуқини берувчи лицензия берилди.

Бугунги кунда республика худудларда тижорат банкларининг 855 та филиали фанлият кўрсатмоқда. Шунингдек, банк муассасаларини ахоли зич жойлашган манзиллар ҳамда ишлаб чиқариш худудларига яқинлаштириш, коммунал ва бошқа тўловларни тўлашлари учун янада қулайликлар яратиш мақсадида тижорат банкларининг 4 299 та мини-банкинга маҳсус кассалари ташкил этилган бўлиб, уларнинг 2 221 таси қишлоқ жойларидаги ахолига, айниқса, фермер хўжаликларига сифатли банк хизматларини кўрсатиб кельмоқда.

Бундан ташқари, бозорлар худудида нақд пул тушумларини, бозор хизматлари ҳамда бошқа тўловларни қабул қилувчи 537 та маҳсус кассалар, шунингдек, ахолидан коммунал ва бошқа мажбурий тўловларни бевосита ахоли яшаш жойларига бориб қабул қилувчи 506 та ихтисослаштирилган кўчма кассалар фанлият юритмоқда.

Шу билан бирга, банк-молия тизимида хизмат кўрсатувчи Кредит ахбороти миллий институти, «Кредит-ахборот таҳлилий маркази» кредит бюроси масъулияти чекланган жамияти ва «Гарон реестри» давлат унитар корхонаси каби муассасаларнинг фанлият ривожланиши, уларнинг кредит бозорини ривожлантиришдаги роли ҳамда аҳамияти тобора ошиб бормоқда.

Шу билан бирга, банк-молия тизимида хизмат кўрсатувчи Кредит ахбороти миллий институти, «Кредит-ахборот таҳлилий маркази» кредит бюроси масъулияти чекланган жамияти ва «Гарон реестри» давлат унитар корхонаси каби муассасаларнинг фанлият ривожланиши, уларнинг кредит бозорини ривожлантиришдаги роли ҳамда аҳамияти тобора ошиб бормоқда.

Банк хизматлари кўламини замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кўллаган ҳолда кенгайтириш

Барча савдо ва хизмат кўрсатиш шоҳбочаларининг тўлов терминаллари билан жиҳозланганлиги, уларнинг узлуксиз ишашини таъминлаш мақсадида сервис хизматларининг ташкил этилганлиги, барча турдаги товарлар ва кўрсатиладиган хизматлар ҳақини тўлашни пластик карточкалар орқали чекловларсиз амалга оширишнинг йўлга кўйилганлиги ушбу тўлов воситасининг жозибадорлигини таъминламоқда.

Банк пластик карточкалар мумоаласини кенгайтириш ва такомиллаштириш амалга оширилган чиқариш ҳамда уларни

Тижорат банкларининг капиталлашув даражасини баъзасини ошириш

2016 йил давомида банкларининг капиталлашув даражасини ошириш мақсадида ахоли ва хўжалик юритувчи субъектларнинг бўш пул маблагларини банк капиталига жалб қилиш учун кўшимча акцияларни, шунингдек, бошқа қарз қимматли қозоғларини чиқариш ҳамда уларни

килиш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-2454-сонли Қарори талабларидан келиб чиқкан ҳолда тижорат банклари томонидан банк устав капиталининг 15 фоизидан кам бўлмаган қисмини хорижий инвесторларга сотиш юзасидан ўтган давр мобайнида зарурӣ чора-тадбирлар амалга оширилди.

Хусусан, ушбу қарор талабларидан келиб чиқиб, Марказий банк

Чакана савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларида ўрнатилган тўлов терминаллари сони йил бошига нисбатан қарийб 26 мингтага ортиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, 209 минг донадан ошиди.

жойлаштириш бўйича кенг кўламили ишлар амалга оширилди.

Тижорат банкларининг умумий капитали 2017 йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, 2016 йилнинг 1 январига нисбатан 20,2 фоизга ошиб, қарийб 9,4 трлн. сўмни ташкил этиди (7-диаграмма).

2016 йил давомида акциядорлик тижорат банклари томонидан банк устав капиталини ошириш мақсадида 401,4 млрд. сўмлик акциялар инвесторлар ўртасида, шундан, 245,7 млрд. сўмлик акциялар наводватлар сектори ўртасида жойлаштирилди.

Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 25 марта даги «Ўзбекистон Республикаси давлат тижорат Халқ банкининг капиталлашув даражасини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-2325-сонли Қарори билан 2015-2017 йиллар давомида банк устав капиталини 185,0 млрд. сўмга ошириш орқали 385,0 млрд. сўмга ётказиш, шу жумладан, 2016 йилда 54,0 млрд. сўмга оширилиши юзасидан тегишили ишлар амалга оширилди.

Ҳудудларда тижорат банклари тизимида 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, уларнинг умумий сони 2016 йилнинг бошига нисбатан 3,2 млн.тага ортиб, 19,5 млн. донадан ошиди (8-диаграмма).

Чакана савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларида ўрнатилган тўлов терминаллари сони йил бошига нисбатан қарийб 26 мингтага ортиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, 209 минг донадан ошиди (9-диаграмма).

2016 йил давомида пластик карточкалар орқали амалга оширилган тўловлар ҳажми 53 трлн. сўмдан ортики ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан қарийб 70 фоизга ошиди (9-диаграмма).

2016 йил давомида пластик карточкалар орқали амалга оширилган тўловлар ҳажми 53 трлн. сўмдан ортики ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан қарийб 70 фоизга ошиди (9-диаграмма).

Шунингдек, жойларда тўловларни узлуксиз қабул қилиши таъминлаш мақсадида ўрнатилган инфокиоск ва банкоматлар сони 2016 йил давомида 2 609 донага ортиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига 4 954 тани ташкил этиди (10-диаграмма).

Бундан ташқари, Молия вазирлигининг Газнавиини томонидан 2016 йилнинг июлида давлат бюджетини бошқариш ахборот тизими (ИСУГФ) амалга жорий этилиши муносабати билан жисмоний шахслар томонидан тўловларни пластик карточкаларга нақд пулда «МУНИС» тизими орқали ўтказиш имконияти яратилди.

Шу билан бирга, мамлакатимизда банк ҳисобвақараларини масоффадан бошқариш тизимининг кўлланни доираси кенгайтиб, тадбиркорлар ўртасида кенг оммалашиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, банк ҳисобвақараларини масоффадан бошқариш тизимларидан фойдаланувчиларнинг жами сони 2016 йилнинг бошига нисбатан қарийб 2 баробарга ошиб, 2 042 мингтага ётди. Шу жумладан, «Интернет-банкинг» ва «Банк-микзоҳ» дастурий мажмуси хизматларидан фойдаланувчилар сони 135,6 мингтадан ортган бўлса, «Мобиъ-банкинг» ва «SMS-банкинг» хизматларидан фойдаланувчилар сони эса 1 906,5 мингтани ташкил этиди (11-диаграмма).

Бундан ташқари, тижорат банклари ресурс базасини барқарор манбалар ҳисобида янада кенгайтириб бориши мақсадида банклар томонидан узоқ муддатли обигацийлар ва депозит сертификатларини мумоалага чиқаришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Худудларда тижорат банклари тизимида 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, уларнинг умумий сони 2016 йилнинг бошига нисбатан 3,2 млн.тага ортиб, 19,5 млн. донадан ошиди (8-диаграмма).

Чакана савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларида ўрнатилган тўлов терминаллари сони йил бошига нисбатан қарийб 26 мингтага ортиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, 209 минг донадан ошиди (9-диаграмма).

2016 йил давомида пластик карточкалар орқали амалга оширилган тўловлар ҳажми 53 трлн. сўмдан ортики ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан қарийб 70 фоизга ошиди (9-диаграмма).

Шу билан бирга, мамлакатимизда банк ҳисобвақараларини масоффадан бошқариш тизимларидан фойдаланувчиларнинг жами сони 2016 йилнинг бошига нисбатан қарийб 2 баробарга ошиб, 2 042 мингтага ётди. Шу жумладан, «Интернет-банкинг» ва «SMS-банкинг» хизматларидан фойдаланувчилар сони эса 1 906,5 мингтани ташкил этиди (11-диаграмма).

Бундан ташқари, тижорат банклари ресурс базасини барқарор манбалар ҳисобида янада кенгайтириб бориши мақсадида банклар томонидан узоқ муддатли обигацийлар ва депозит сертификатларини мумоалага чиқаришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Худудларда тижорат банклари тизимида 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, уларнинг умумий сони 2016 йилнинг бошига нисбатан 3,2 млн.тага ортиб, 19,5 млн. донадан ошиди (8-диаграмма).

Чакана савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларида ўрнатилган тўлов терминаллари сони йил бошига нисбатан қарийб 26 мингтага ортиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, 209 минг донадан ошиди (9-диаграмма).

2016 йил давомида пластик карточкалар орқали амалга оширилган тўловлар ҳажми 53 трлн. сўмдан ортики ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан қарийб 70 фоизга ошиди (9-диаграмма).

Шу билан бирга, мамлакатимизда банк ҳисобвақараларини масоффадан бошқариш тизимларидан фойдаланувчиларнинг жами сони 2016 йилнинг бошига нисбатан қарийб 2 баробарга ошиб, 2 042 мингтага ётди. Шу жумладан, «Интернет-банкинг» ва «SMS-банкинг» хизматларидан фойдаланувчилар сони эса 1 906,5 мингтани ташкил этиди (11-диаграмма).

Бундан ташқари, тижорат банклари ресурс базасини барқарор манбалар ҳисобида янада кенгайтириб бориши мақсадида банклар томонидан узоқ муддатли обигацийлар ва депозит сертификатларини мумоалага чиқаришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Худудларда тижорат банклари тизимида 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, уларнинг умумий сони 2016 йилнинг бошига нисбатан 3,2 млн.тага ортиб, 19,5 млн. донадан ошиди (8-диаграмма).

Чакана савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларида ўрнатилган тўлов терминаллари сони йил бошига нисбатан қарийб 26 мингтага ортиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, 209 минг донадан ошиди (9-диаграмма).

2016 йил давомида пластик карточкалар орқали амалга оширилган тўловлар ҳажми 53 трлн. сўмдан ортики ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан қарийб 70 фоизга ошиди (9-диаграмма).

Шу билан бирга, мамлакатимизда банк ҳисобвақараларини масоффадан бошқариш тизимларидан фойдаланувчиларнинг жами сони 2016 йилнинг бошига нисбатан қарийб 2 баробарга ошиб, 2 042 мингтага ётди. Шу жумладан, «Интернет-банкинг» ва «SMS-банкинг» хизматларидан фойдаланувчилар сони эса 1 906,5 мингтани ташкил этиди (11-диаграмма).

Бундан ташқари, тижорат банклари ресурс базасини барқарор манбалар ҳисобида янада кенгайтириб бориши мақсадида банклар томонидан узоқ муддатли обигацийлар ва депозит сертификатларини мумоалага чиқаришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Худудларда тижорат банклари тизимида 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, уларнинг умумий сони 2016 йилнинг бошига нисбатан 3,2 млн.тага ортиб, 19,5 млн. донадан ошиди (8-диаграмма).

Чакана савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларида ўрнатилган тўлов терминаллари сони йил бошига нисбатан қарийб 26 мингтага ортиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, 209 минг донадан ошиди (9-диаграмма).

2016 йил давомида пластик карточкалар орқали амалга оширилган тўловлар ҳажми 53 трлн. сўмдан ортики ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан қарийб 70 фоизга ошиди (9-диаграмма).

Шу билан бирга, мамлакатимизда банк ҳисобвақараларини масоффадан бошқариш тизимларидан фойдаланувчиларнинг жами сони 2016 йилнинг бошига нисбатан қарийб 2 баробарга ошиб, 2 042 мингтага ётди. Шу жумладан, «Интернет-банкинг» ва «SMS-банкинг» хизматларидан фойдаланувчилар сони эса 1 906,5 мингтани ташкил этиди (11-диаграмма).

Бундан ташқари, тижорат банклари ресурс базасини барқарор манбалар ҳисобида янада кенгайтириб бориши мақсадида банклар томонидан узоқ муддатли обигацийлар ва депозит сертификатларини мумоалага чиқаришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Худудларда тижорат банклари тизимида 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, уларнинг умумий сони 2016 йилнинг бошига нисбатан 3,2 млн.тага ортиб, 19,5 млн. донадан ошиди (8-диаграмма).

Чакана савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларида ўрнатилган тўлов терминаллари сони йил бошига нисбатан қарийб 26 мингтага ортиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, 209 минг донадан ошиди (9-диаграмма).

2016 йил давомида пластик карточкалар орқали амалга оширилган тўловлар ҳажми 53 трлн. сўмдан ортики ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан қарийб 70 фоизга ошиди (9-диаграмма).

Шу билан бирга, мамлакатимизда банк ҳисобвақараларини масоффадан бошқариш тизимларидан фойдаланувчиларнинг жами сони 2016 йилнинг бошига нисбатан қарийб 2 баробарга ошиб, 2 042 мингтага ётди. Шу жумладан, «Интернет-банкинг» ва «SMS-банкинг» хизматларидан фойдаланувчилар сони эса 1 906,5 мингтани ташкил этиди (11-диаграмма).

Бундан ташқари, тижорат банклари ресурс базасини барқарор манбалар ҳисобида янада кенгайтириб бориши мақсадида банклар томонидан узоқ муддатли обигацийлар ва депозит сертификатларини мумоалага чиқаришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Худудларда тижорат банклари тизимида 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, уларнинг умумий сони 2016 йилнинг бошига нисбатан 3,2 млн.тага ортиб, 19,5 млн. донадан ошиди (8-диаграмма).

Чакана савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларида ўрнатилган тўлов терминаллари сони йил бошига нисбатан қарийб 26 мингтага ортиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, 209 минг донадан ошиди (9-диаграмма).

2016 йил давомида пластик карточкалар орқали амалга оширилган тўловлар ҳажми 53 трлн. сўмдан ортики ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан қарийб 70 фоизга ошиди (9-диаграмма).

Шу билан бирга, мамлакатимизда банк ҳисобвақараларини масоффадан бошқариш тизимларидан фойдаланувчиларнинг жами сони 2016 йилнинг бошига нисбатан қарийб 2 баробарга ошиб, 2 042 мингтага ётди. Шу жумладан, «Интернет-банкинг» ва «SMS-банкинг» хизматларидан фойдаланувчилар сони эса 1 906,5 мингтани ташкил этиди (11-диаграмма).

Бундан ташқари, тижорат банклари ресурс базасини барқарор манбалар ҳисобида янада кенгайтириб бориши мақсадида банклар томонидан узоқ муддатли обигацийлар ва депозит сертификатларини мумоалага чиқаришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Худудларда тижорат банклари тизимида 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, уларнинг умумий сони 2016 йилнинг бошига нисбатан 3,2 млн.тага ортиб, 19,5 млн. донадан ошиди (8-диаграмма).

Чакана савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларида ўрнатилган тўлов терминаллари сони йил бошига нисбатан қарийб 26 мингтага ортиб, 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, 209 минг донадан ошиди (9-диаграмма).

2016 йил давомида пластик карточкалар орқали амалга оширилган тўловлар ҳажми 53 трлн. сўмдан ортики ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан қарийб 70 фоизга ошиди (9-диаграмма).

Шу билан бирга, мамлакатимизда банк ҳисобвақараларини масоффадан бошқариш тизимларидан фойдаланувчиларнинг жами сони 2016 йилнинг бошига нисбатан қарийб 2 баробарга ошиб, 2 042 мингтага ётди. Шу жумладан, «Интернет-банкинг» ва «SMS-банкинг» хизматларидан фойдаланувчилар сони эса 1 906,5 мингтани ташкил этиди (11-диаграмма).

Бундан ташқари, тижорат банклари ресурс базасини барқарор манбалар ҳисобида янада кенгайтириб бориши мақсадида банклар томонидан узоқ муддатли обигацийлар ва депозит сертификатларини мумоалага чиқаришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Худудларда тижорат банклари тизимида 2017 йил 1 январь ҳолатига кўра, уларнинг умумий сони 2016 йилнинг бошига нисбатан 3,2 млн.тага ортиб, 19,5 млн. донадан ошиди (8-диаграмма).

Чакана савдо ва хизмат кўрсатиш

МОНЕТАР СИЁСАТНИНГ 2017 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

(Давоми. Бошланиши 7-бетда).

2016 йилда «Мудис» халқаро рейтинг агентлиги томонидан «Ўзбекистон банк тизимининг ривожланиш истиқболлари» янги ҳисоботи нашр қилиниб, унга мувофиқ кетма-кет этични йил Ўзбекистон банк тизимининг ривожланиш истиқболлари «барқарор» даражада тасдиқланди. Шунингдек, ушбу ижобий баҳо «Стандарт энд Пурс» ва «Фитч Рейтингс» рейтинг агентликлари томонидан ҳам доимий равишда эътироф этиб қелинмоқда.

Шу билан бирга, мамлакатимизда фаолият юритаётган барча тижорат банклари томонидан кўрсатилётган банк хизматлари кўлманини янада кенгайтириш, мижозлар ишончи ва халқаро молиявий институтлар билан ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, хорижий кредит линияларини жалб этиш имкониятларини янада кенгайтириш мақсадида «Фитч Рейтингс», «Мудис» ва «Стандарт энд Пурс» каби етакчи халқаро рейтинг компанияларининг юқори рейтинг баҳосига эга бўлди.

МОНЕТАР СИЁСАТНИНГ 2017 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАРИ

Марказий банк пул-кредит сиёсатининг 2017 йилдаги устувор мақсади ичка нархлар барқарорлиги ва инфляция даражасини 5,7-6,7 фоизлик мақсадли кўрсаткичлар доирасида ушлаб туриш орқали миллий валюта барқарорлигини таъминлаш ҳисобланади.

Айни вақтда асосий эътибор иктиносидётта ичка талабни рабатлантириш ва ишлаб чиқариш ҳажмларини кенгайтириш орқали иктиносид ўсишининг прогноз қилинётган 7,8 фоизлик суръатларни молиявий кўллаб-куватлаш учун кулаги шарт-шароитлар яратишга ва пировардида мамлакатда макроиктисодий барқарорликни сақлаб қолишга қаратилган чора-тадбирлар кўзда тутилди.

Монетар сиёсатининг 2017 йилга мўлжалланган асосий йўналишларини ишлаб чиқида жаҳондаги, шунингдек, асосий савдо ҳамкор давлатлардаги иктиносид вазиятлар ва тенденциялар инобатга олинуб, уларнинг мамлакатимиз реал сектори корхоналари ва умуман, макроиктисодий ҳолатга салбий таъсири олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар кўзда тутилди.

Ўз навбатида, иктиносидётнинг юқори ўсишини суръатлари кўйидаги асосий омиллар ҳисобига таъминланиши кўзда тутилмоқда:

— фаол инвестиция сиёсатини давом этириш ҳисобига асосий капиталга йўналтирилган жами инвестициялар ҳажми 9,6 фоизга ошиши;

— саноат соҳасида таркиби ўзгаришиларни чукурлаштириб бориш, хусусан, ишлаб чиқариши техник ва технологик жihatдан узлуксиз янгилаб бориш, саноатни модернизация ва диверсификация қилишни изчил давом этириш, шунингдек,

юқори кўшилган қийматга эга бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг ҳажми ва турини кенгайтириб бориш ҳисобига соҳанинг (курилишни инобатга олган ҳолда) 6,9 фоизга ўшиши; — қишлоқ хўжалигини испоҳ қилиши ва ривожлантириш, шунингдек, соҳада маҳсулот ишлаб чиқаришни диверсификация қилиш ва ҳосилдорликни ошириб боришга қаратилган дастурий ва-зиға ва чора-тадбирлар амалга оширилиши ҳисобига қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар ҳажмининг 6,2 фоизга ошиши;

— хизматлар кўрсатувчи тармокларнинг (ахборот ва алоқа, юқ ташни ва сақлаш, савдо, умумий овқатланиши ва бошқалар) илдам суръатларда ривожлантирилиши ҳамда кинич бизнес ва тадбиркорликнинг тез суръатларда ривожланниши таъминлаш, соҳа субъектлари фаолиятини молиявий кўллаб-куватлаш ишларини давом этириш ва қулаги ишбилармоплик шароитларни яратиш бўйича тизимили, аниқ мақсадли ва дастурий чора-тадбирларнинг амалга оширилиши ҳисобига чакана савдо айланмаси ҳажми 14,2 фоизгача ошиши прогноз қилинмоқда.

Шунингдек, 2017 йилда жаҳон бозорида юқори рақобатбардош товарларни ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш ҳамда манзили кўллаб-куватлаш, маҳаллий маҳсулотлар етказиб бериладиган ташки бозорларни сақлаб қолиш ҳамда маҳаллийлаштириш дастурларини амалга ошириши янада кенгайтириш ва импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмларини ошириш бўйича тегиши ишларнинг амалга оширилиши мамлакатимиз тўлуб, шу жумладан, ташки савдо балансининг ижобийлиги таъминланнишига хизмат қиласди.

Шу билан бирга, 2017 йилга мўлжалланган солик ва бюджет сиёсатининг концепцияси ва Давлат бюджетининг лойиҳаси республикада макроиктисодий барқарорликни сақлаб қолиш ҳамда юқори иктиносид ўсиш суръатларни кўллаб-куватлашга қаратилган бўлиб, давлат бюджетининг даромадлари ва ҳаражатлари прогностларидан келиб чиқсан ҳолда бюджет тақчиллиги ялпи ичка маҳсулотта нисбатан 1 фоиздан ошириласлини шунингдек, унинг тўлиқ нонинфляцион манбалар ҳисобидан молиялаштиришини назарда тутади.

Пул-кредит кўрсаткичларининг прогнози ва уларга эришишида монетар сиёсат инструментларидан фойдаланиш

2017 йилга мўлжалланган пул-кредит сиёсатининг прогноз параметрлари иктиносидётни ривожлантириш бўйича юқорида қайд этилган асосий вазифаларга мутаносиб равишда ишлаб чиқилди.

Монетар сиёсатни амалга оширишда Марказий банк томонидан асосий эътибор инфляция даражаси кенгайтириш, бориши, хусусан, ишлаб чиқариши техник ва технологик жihatдан узлуксиз янгилаб бориш, саноатни модернизация ва диверсификация қилишни изчил давом этириш, шунингдек,

ва пул таклифини ноинфляцион манбалар ҳисобидан шакллантириш ва-зифаларидан келиб чиқиб, 2017 йилда ўртача пул массасининг ялпи ичка маҳсулотга нисбатини 0,7 фоиз бандеча ошириш кузда тутилмоқда.

Бунда монетар сиёсатининг операцион ва оралїқ мақсадлари сифатида мос равишда резерв пуллар ва пул массаси белгилаб олинниб, уларнинг ўзгариши доимий мониторинг ва назорат қилиб борилади.

Ўз навбатида, 2017 йил давомида иктиносидётдаги пул таклифи тижорат банклари томонидан фаол кредитлаш сиёсатининг давом этирилиши ҳамда банк тизими соғ ташки активларнинг (мамлакат ташки савдо баланси ижобий сальдосига эриши орқали) кўпайиши ҳисобига шакллантириб борилади.

Шу билан бирга, 2017 йилда ҳам Марказий банк иктиносидётдаги пул массаси ҳажми ўзгаришини тартибга солиши пулга бўлган талаб ва таклифнинг мутаносиблигини таъминлаш мақсадида монетар сиёсатининг бозор инструментларидан фойдаланиши ҳамда уларнинг самарадорлигини ошириб бориш бўйича тегиши чораларни кўриб боради.

Бунда банк тизимида шаклланниши мумкин бўлган ортиқа ликвидликнинг кучайшига олиб келишига йўл кўймаслик ва аксинча, ликвидлик тақсилгири вуужудга келишининг олдини мақбул даражада бўлишини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилади.

Хусусан, ташки савдо баланси ижобий сальдосининг таъминланниши, шунингдек, давлат бюджетининг мумкин бўлган тақчиллик билан ижро этилиши натижасида вуужудга келиши мумкин бўлган ортиқа ликвидликнинг инфляцияга таъсири олдини олиш ҳамда пул массасини тартибга солиши мақсадида тижорат банкларининг вактичнолик бўш пул маблагларини Марказий банкнадаги муддатли депозитларга жалб қилиш орқали стерилизация операциялари тозиб келиб борилади.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармасига тегиши маблагларни йўналтиришнинг давом этирилиши пул массасининг белгиланган кўрсаткичлардан ортиқа ўсишининг олдини олишга ва уни белгиланган мақсадли кўрсаткич доирасида ушлаб туришга хизмат қиласди.

2017 йилда инфляция даражасини 5,7-6,7 фоиз доирасида бўлишининг прогноз қилинётганлигини инобатга олиб, кайта молиялаш ставкасини

9 фоиз даражасида қолдириш таклиф қилинмоқда.

Ўз навбатида, қайта молиялаш ставкасини ушбу даражасида сақлаб қолиниши иктиносидётта ажратилётган кредитлар қолдигин 25 фоизга оширишга ва мамлакатдаги юқори инвестицион фАОЛНИКИ сақлаб қолишига имкон беради ҳамда инфляция даражаси белгиланаётган прогноз кўрсаткичлари доирасида бўлишини таъминлашга қаратилган самарали пул-кредит сиёсатини юритиш учун кулият шарт-шароитлар юратади.

Бундан ташки, пул массаси ва пул бозоридаги фоиз ставкаларининг динамикасидан ҳамда тижорат банклари томонидан иктиносидётта ажратилётган кредитлар ҳажмининг ўсиш суръатларидан келиб чиқсан ҳолда мажбурий резервlar нормаси зарур ҳолларда ўзгаририб борилади.

Бунда иктиносидётта йўналтирилётган инвестицион кредитларнинг барқарор ўсишини таъминлаш ҳамда тижорат банкларининг мажбурий резерв мъеरларини депозитлар муддати бўйича табакалашибардириш механизмини кўплаш давом этирилади.

Шунингдек, қайта молиялаш ставкаси ва мажбурий захиралар мъеरларидан, банкларро пул бозоридаги фоиз ставкаларининг барқарорлигини ва уларнинг мақбул даражада шаклланниши таъминлашда ҳам фойдаланиб борилади.

2017 йилда ҳам валюта сиёсатини амалга оширишда асосий эътибор миллий валюта барқарорлигини таъминлаш ҳамда маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни ичка ва ташки бозорлардаги рақобатбардошлигини кўплаб-куватлашга қаратилади.

Ўз навбатида, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 5 октябрдаги «Тадбиркорлик фаолиятининг жадал ривожланнишини таъминлашга, хусусий мулкни ҳар томонлашма ҳимоя қилишига ва ишбилармоплик мухитини сифат жиҳатидан яхшилашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги» ПФ-4848-сонли Фармонида банк тизими зиммасига юқлатилган вазифаларнинг бажарилиши, валютанни тартибга солишнинг ва валюталар курси сиёсатининг илгор бозор механизмиларни жорий этиш ҳамда нақдсиз пул айланмасини кенгайтириш бўйича вазифа ва топшириларнинг бажарилиб бориши келгусида мамлакатимизда амалга оширилаётган пул-кредит сиёсати ва унинг инструментларидан фойдаланиши самарадорлигини таъминлаш ҳамда ошириш ва натижада миллий валюта барқарорлигини учун мустаҳкам замин юратади.

БАНК ТИЗИМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАРИ ВА БУ БОРАДА АМАЛГА ОШИРИЛАДИГАН ИСЛОХОТЛАР

2017 йилда банк тизимида амалга оширилайдиган ишлар, энгаввало, тизим фаолиятининг барқарорлигини таъминлаш ва босқичма-босқич ривожлантириб бориши, шунингдек, тижорат банкларининг иктиносид ўсишини рабатлантиришдаги иштирокини янада кенгайтиришга вазифалардан келиб чиқибанди.

(Давоми 9-бетда).

УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАР

МОНЕТАР СИЁСАТНИНГ 2017 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

(Давоми. Бошланиши 9-бетда).

Тижорат банкларида корпоратив бошқарувни янада такомиллаштириш, шаффоффлик ва хисобдорликни ошириш

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 24 апрелдан қабул қилинган «Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув тизимини жорий қилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги ПФ-4720-сонли Фармони билан тасдиқланган чора-тадбирлар дастурдаги вазифалар ижросини таъминлаш борасида кўйидаги ишларниң амалга оширилиш кўзда тутилмоқда:

Тижорат банкларида етакчи халқаро молия институтларида корпоратив бошқарувни ташкил этиш механизмини чукур ўрганиш асосида рискларни бошқариш, ички назоратни яхшилаш ва банклар фаолиятининг самарадорлигини ошириш борасидаги ишларни узлуксиз давом эттиришга эътибор қаратилади.

– тижорат банкларида етакчи халқаро молия институтларида корпоратив бошқарувни ташкил этиш механизмини чукур ўрганиш асосида рискларни бошқариш, ички назоратни яхшилаш ва банклар фаолиятининг самарадорлигини ошириш борасидаги ишларни узлуксиз давом эттириш;

– корпоратив бошқарув органлари – акциядорлар умумий йигилиши, банк кенгаши, бошқарувни хамда уларга хизмат кўрсатучи тафтиш комиссияси, ички аудит хизмати каби бўлинмаларнинг соглом банк фаолияти кўрсатиш борасидаги мажбурият ва масъулитларини ошириш;

– банкларни стратегик бошқариш, бошқарув ходимларининг самарави фаолиятини назорат қилишни таъминлашда акциядорлар, жумладан, миноритар акциядорлар ролини ошириш борасидаги талабларни кучайтириш;

– банк фаолияти шаффоффлигингин банк назорати бўйича Базель кўмитасининг ёнг муҳим талабларидан биро эканлигини инобатга олган ҳолда банклар фаолияти бўйича ахборотлар оммавийлигини, шу жумладан, банклар веб-сайтларида тижорат банклари молиявий ҳисоботларни жойлаштириш хамда банк сири тўғрисидаги қонунчиликка хилоф бўлмаган равишда ўрнаталигандарни яхшилаш борасидаги ишларни изчил давом эттириш;

– корпоратив бошқарув соҳасида янгица фикрайдиган, замонавий талабларга жавоб берадиган юқори маълакали раҳбарлар, шунингдек, хорижий менежерларни жалб этиш чораларни кўриш;

– банклар фаолиятининг очиқлигини ошириш, улар томонидан нашр этиладиган аудит ва молиявий ҳисобот ахборотини халқаро стандартларга яна да якнинлаштириш борасидаги ишларни давом эттириш;

Банк назоратини халқаро андоза ва талаблар асосида янада такомиллаштириш

– банк назорати бўйича Базель кўмитасининг стандарт тавсиялари (Базель III стандартлари) Республика банк амалиётига босқичма-босқич жорий этиш борасида 2017 йилга мўлжалланган тадбирларни бажариш;

– янги халқаро стандартларни жорий қилишни давом эттириш, тижорат банкларида регулятив капиталнинг етарлилик коэффициенти (К1)-нинг 2017 йил давомида 12,5 фойздан ва 2018 йил 1 январь холатига 13,5 фойздан кам бўлмаслигини таъминлаш;

– етакчи халқаро рейтинг агентликлари томонидан берилган рейтинг баҳолари мунтазам равиша янгилаб борилишини таъминлашга қаратилган чора-тадбирларни давом эттириш;

– банклар фаолиятида рискларни аниқлаш, баҳолаш ва бошқаришда халқаро тажриба ва андозалардан кенг фойдаланиш;

чиқарилишини таъминлаш бўйича зарурӣ чоралар кўрилади.

Мазкур вазифаларнинг ўз вақтида сифатли бажарилишини таъминлашда тегиши хукumat қарори пойихаси хамда ушбу йўналишдаги амалга оширилиши зарур бўлган чора-тадбирлар комплекс режаси ишлаб чиқилиб, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъқамасига тақдим этилади.

Нобанк кредит ташкилотларини ривожлантириш бўйича режалаштирилаётган чора-тадбирлар

2017 йилда ҳам Марказий банк томонидан нобанк кредит ташкилотлари тизимини ривожлантириш хамда уларнинг баркарорлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилади.

Хусусан, ушбу йўналишда кўйидаги чора-тадбирларнинг амалга оширилиши режалаштирилмоқда:

– нобанк кредит ташкилотлари фаолиятини тартиби солиш ва назорат қилиш тизимини янада такомиллаштириш юзасидан амалдаги меъёрий ҳужжатларга тегиши ўзгартирниш ва кўшимчалар киритиб бориши билан бир қаторда, зарур ҳолларда янги меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқиш юзасидан тегиши чоралар кўриб бориши;

– нобанк кредит ташкилотларининг молиявий ҳолати ва баркарорлиги маҳияллий рейтинг компаниялари томонидан баҳоланишининг мунтазам амалга ошириб борилишини таъминлаш;

– Республикада нобанк кредит ташкилотларининг баркарор фаолиятини мафодан туриб ва жойларда назорат қилиш тизимини янада такомиллаштириш ишларни давом эттириш;

– Республикада нобанк кредит ташкилотлариниң баркарор фаолиятини мафодан туриб ва жойларда назорат қилиш тизимини янада такомиллаштириш ишларни давом эттириш;

– жаҳондаги етакчи ва барқарор банклар тажрибасини инобатга олган ҳолда банк мижозларининг креитита лаёқатлигини скоринг-таҳлил қилишнинг замонавий усусларини саралари кўллаш ва уни такомиллаштириш хамда бу борадаги халқаро ҳамкорликни кучайтириш;

– тижорат банкларининг операцион рисклари, жумладан, депозит ва фойиз операциялари жараёндига рискларни тизимли равиша мониторинг килиб бориши, банкнинг обрўси хамда молиявий баркарорлигига хавф солиши мумкин бўлган ҳолатларнинг олдинги олиш;

– жалб қилингётган омонатлар бўйича фойиз ставкаларини асосиз ошириш ҳолатларини аниқлаш ва бартарап этиш;

– банк фаолиятининг молиявий баркарорлигини таъминлаш масаласида масъул бўлган тижорат банкларининг таркибий бўлинмалари мутахассисларининг тизимли асосда малақаларини ошириб бориши.

Банк тизими фаолияти самарадорлигини тижорат банклари мустақилларининг янада кенгайтириш ҳисобига ошириш

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 5 октябрдаги «Тадбиркорлик фаолиятининг жадал ривожланишини таъминлашга, хусусий мулкни ҳар томонлама хизом қилишга ва ишбильармонлик мухитини сифат жихатидан яхшилашга доир ўзимчима чора-тадбирлар тўғрисидаги ПФ-4848-сонли Фармонида келгусида банк тизимининг янада ривожланиши учун мухим аҳамиятига эта бўлган тадбирларни ишлаб чиқсан ҳолда амалга ошириб боради. Жумладан:

– банк фаолиятини тартиби солишнинг замонавий тамойиллари ва механизmlарини жорий этиш, давлат органлари томонидан тижорат банклари фаолиятига, биринчи нафбатда, кредит сиёсатига маъмурий аралашувларнинг олдинги олиш ва уларга йўл кўйимаслик;

– банкнинг самарали фаолияти кўрсатишлага тўқсинглик қўлувчи говларни тугатиш, шунингдек, мижозларнинг ўз пул маблагларини эркин тасарруф этиш ҳуқуқи тўлиқ рўёбга

ланган муддат ва тартибида, сифатли ва тўлиқ ижро этиш;

– банк фаолияти самарадорлигини янада ошириш бўйича чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш, унда давлат улуши бўлган банкларнинг устав капиталини камиди 500 млрд. сўмгача тубдан кўпайтириш, кўрсатиб ўтилган маблагларни ривожлантиришнинг тармоқ ва ҳудудий дастурлари доирасида иктисадиёт тармоқларини кредитлашга йўналтириш;

– тижорат банклари томонидан хўжалик субъектларига берилган муаммоли кредитлар таркибини тўлиқ таҳлил қилиш ва уларни согломнлаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

– тўлов терминаллари билан жиҳозланишини мажбурий бўлган шохобчалар томонидан қонун ҳужжатларига мувофиқ банк пластик карточкаларидан тўловларни қабул қилинни бўйича белгиланган талабларга сўзсиз риоя этилишини таъминлаш;

– молиявий хизматлар истеъмолчиликарнинг ҳуқуқлари ва қонун манфаатларини ҳимоя қилиш учун зарурӣ шарт-шароитларни таъминлаш банк тизими фаолиятини ислоҳ қилишнинг муҳим йўналишларидан бири бўлади ва шу мақсадда банк хизматлари кўрсатиши сифати мунтазам равиша назорат қилиб борилади.

Шу билан бирга, мижозларнинг янги банк хизматлариридан фойдаланиш имкониятларини кенгайтириш, амалиётлар ўтказиш жараёндига маълумотлар шаффоффлигини ошириш ва банклар таваккалчиликларини камайтиришга қаратилади.

Банк тизимининг ривожланиши, глобаллашув жараёнларининг чукурлаши, кўллаш замонавий ва илгор ахборот технологияларига асосланган

Банк фаолияти юзасидан электрон қабулхоналар орқали ва бевосита банк муассасасига келиб тушадиган ҳар бир мурожаатнинг қонунда белгиланган муддат ва тартибида, сифатли ва тўлиқ ижро этилиши таъминланади.

– нобанк кредит ташкилотлари томонидан гаров реестри ва кредит бюро билан ахборот алмашиб тизими жорий этиш;

– нобанк кредит ташкилотлари фаолиятида замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланишини кенгайтириш хамда дастурӣ таъминотлар асосида бухгалтерия ҳисобини юритишни ва молиявий ҳисоботларни тайёрлашни такомиллаштириб бориш бўйича тегиши ишлар амалга оширилиб борилади.

«Халқ билан мuloқot ва инсон манфаатлари йили» Давлат дастурини амалга ошириш ҳамда аҳоли ва банк мижозлари алоҳида гурухларининг молиявий саводхонлигини ошириш

«Халқ билан мuloқot ва инсон манфаатлари йили» Давлат дастурда банк тизими олдинга кўйилган вазифаларни самарали амалга ошириш мақсадида:

– банк фаолияти юзасидан электрон қабулхоналар орқали ва бевосита банк муассасасига келиб тушган ҳар бир мурожаатни қонунда белгиланган муддат ва тартибида, сифатли ишлаб чиқиш ва уяли алоқа ишларни амалга ошириш мўлжалланмоқда;

– банк хизматлари турларининг жорий этилишини инобатга олиб, ахолининг ундан қийинчиликсиз фойдаланиши борасидаги зарур малақаларини шакллантириб боришлари учун тушуниши чора-тадбирлари амалга ошириб борилади.

Бунда асосий эътибор:

– банк хизматлари турлари ва уларни таддим этиш тартиби тўғрисидаги оммавий ахборот воситаларида кўп сонян мунтазам чиқишларни амалга ошириш;

– ахолининг мақсадли гурухлари учун молиявий саводхонлигини дастурларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш;

– тегиши интернет сайтиларидан амалга оширилаётган пул-кредит сиёсати, банк назорати ҳамда банкларнинг молиявий ҳолати ва фаолияти тўғрисидаги мижозлар олиши зарур бўлган барча масалалар юзасидан кенг кўламдаги маълумотларни жойлаштириб бориш;

– банк хизматлари бўйича ўкув иловалари ишлаб чиқиш ва уяли алоқа ишларни амалга ошириш мўлжалланмоқда.

АҲОЛИ ОМОНАТЛАРИНИ ЖАЛБ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Мазкур танлов аҳолининг бўш пул маблагларини банклардаги омонатларга жалб қилишда тижорат банкларни рағбатлантириша ва улар фаолиятини кучайтириш, банкларнинг инвестиция имкониятларини яна-да кенгайтириш учун ресурс базаларини мустаҳкамлаш, омонатларни жалб этишда соглом рақобат муҳитини шакллантириш, шунингдек, аҳолига кўрсатилаётган банкмolia хизматлари сифатини яна-да ошириш борасида илгор тажрибаларни кенг жорий қилишга даъват этмоқда.

2016 йил давомида тижорат банкларининг аҳоли омонатларини жалб қилиш йўналишидаги фаолиятини жадаллаштиргани, банк хизматлари тўғрисида аҳолининг хабардорлилик даражаси ошгани ҳамда кўплаб янги омонат турлари жорий этилгани кузатилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, мамлакатимизда миқдоридан қатъи назар, фуқароларнинг тижорат банклари депозит хисобвақларидаги омонатлари тўла ҳажмда қоплаб берилиши кафолатланган.

Омонат хисобвақларига кўйи-ладиган маблаглар барча турдаги солиқлардан озод этилган бўлиб, уларнинг манбалари декларация қилинмайди ҳамда ушбу маблагларни омонатчилар чекловларсиз тасаруф этадилар.

Бундай имтиёз ва қулаликлар банк тизимининг яна-да ривожланишига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Бугун мамлакатимиз тижорат банклари томонидан аҳолига миллий ҳамда чет эл валютасида чекланмаган миқдорда ва муддатларда 250 дан ортиқ омонат турлари тақлиф этилмоқда. Депозитга кўйилаётган маблагларнинг миқдори охирги беш йилда 3,5 маротабага, 2016 йилда эса 25,2 фоизга ошиди.

Танлов натижаларига кўра, голиблар саккизта асосий ва ўн битта қўшимча номинациялар бўйича тақдирланди.

ҚУЙИДАГИЛАР ТАНЛОВ ГОЛИБЛАРИ ДЕБ ЭЪТИРОФ ЭТИЛДИ:

«Аҳоли омонатларини жалб қилиш бўйича йилнинг энг яхши банки»
номинациясида:

Биринчи ўрин – «Ипотека-банк» акциядорлик-тижорат ипотека банки;

Иккинчи ўрин – Ўзбекистон Республикаси Ташки иқтисодий фаолият Миллий банки;

Учинчи ўрин – Ўзбекистон Республикаси акциядорлик-тижорат Халқ банки.

«Шаҳарларда аҳоли омонатларини жалб қилиш бўйича йилнинг энг яхши филиали» номинациясида:

Биринчи ўрин – «Orient Finans» хусусий акциядорлик-тижорат банкининг Юнусобод филиали;

Иккинчи ўрин – «Туронбанк» акциядорлик-тижорат банкининг Жиззах филиали;

Учинчи ўрин – «Asia Alliance Bank» акциядорлик-тижорат банкининг Шайхонтохур филиали.

«Қишлоқ жойларда аҳоли омонатларини жалб қилиш бўйича йилнинг энг яхши филиали» номинациясида:

Биринчи ўрин – «Агробанк» акциядорлик-тижорат банкининг Хоразм вилояти, Шовот филиали;

Иккинчи ўрин – Ўзбекистон Республикаси акциядорлик-тижорат Халқ банкининг Самарқанд вилояти, Иштиҳон филиали;

Учинчи ўрин – «Микрокредитбанк» акциядорлик-тижорат банкининг Наманганд вилояти, Чуст филиали.

ТАНЛОВ ГОЛИБЛАРИДАН БЛИЦ ИНТЕРВЮЮПАР:

Ойбек ЭГАМБЕРДИЕВ,
«Асака» акциядорлик-тижорат
банкининг Сирдарё вилояти филиали бошқарувчиси:

– Давлатимиз раҳбарияти томонидан вилоятимизда саноатни ривожлантириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик улуши ҳисобига ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасини кенгайтириша катта эътибор берилмоқда. Бу янги корхоналар ташкил этилиши ва қўшимча иш ўринлари яратилишига омил бўлмоқда.

Ўз навбатида, хўжалик субъектлари сонининг ортиши банк мижозларининг кўпайишига замин бўлаяпти. Филиалимиз 2015 йилда 500 та корхона ва ташкилотга «Иш ҳақи» лойиҳаси доирасида хизмат кўрсатган бўлса, 2016 йил якунига келиб, ушбу ўйналишдаги ҳамкорларимиз соҳи 565 тани ташкил этди. Шунингдек, 2017 йилнинг 1 январь холатига кўра, филиал томонидан эмиссия қилинган

пластик карталар сони 58 минг 300 тадан ошиди. 2016 йил давомида «Иш ҳақи» лойиҳаси асосида мижозлар ишчи-ходимларининг пластик карталарига 66 млрд. сўмлик иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловлар кирим қилинди. Бу кўрсаткич 2015 йилга нисбатан 145 фоизга кўп демакдир.

Танловда «Пластик карточкалар асосида «Иш ҳақи» лойиҳаларини амалиётга жорий этиш бўйича энг яхши банк филиали» номинациясида бўйича баш совринни кўлга киритдик. Ушбу кун филиалимиз жамоаси учун унунтимас, натижа эса, бир умрлик меҳнатимизга татиғули куч-ғайрат бўлади.

«Омонатларни жалб қилиш бўйича банк фахрийси» сифатида «Ипотека-банк» акциядорлик-тижорат ипотека банкининг Навоий вилояти, Зарафшон филиалининг Мини-банк ва жамгарма амалиётлар шўйбаси бош мутахассиси **Олия САДУЛЛАЕВА** эътироф этилди.

– Банк тизимида 1981 йилдан бўён меҳнат қилиб келаяпман, – дейди Олия

Садуллаева. – Биласизми, узоқ йиллик иш тажрибадан шуни айтишим мумкинки, аҳоли ишончини қозониш ва омонатларга бўш пул маблагларни жалб қилишда банк ходими ўз қасбига садоқат билан меҳнат қилиши, мижозларга сифатли банк хизматларини тақдим этиши ҳамда доимий ўқибизланиши бирламчи вазифа бўлиб қолиши керак. Шу билан бирга, айнан мен фаолият юритаётган ўйналишда омонатлар бўйича белгиланган шартларни, шу жумладан, хисобланган устама фоизларини омонатчининг биринчи талаби билан ўз вақтида тўлаб турилиши мухим аҳамиятга эга. Шундан келиб чиқиб, банкимизда омонатлар ҳажми ўсиши ва аҳолининг банк хизматларимиздан кенгроқ фойдаланиши йўлида доимий изланиб келаман. Бу борада банк фаолиятига тўплаган касбий билим ва кўнималаримни, соҳа сир-асрорларини ёшларга ўргатиб келаяпман. Чунки, банк тизими учун етук ва малакали кадрларни тайёрлашда биз каби устозларнинг ҳам ўрни катта.

Менинг соҳа ривожи учун қўшаётган

«Пластик карточкалар асосида «Иш ҳақи» лойиҳаларини амалиётга жорий этиш бўйича энг яхши банк филиали» номинациясида:

Биринчи ўрин – «Асака» акциядорлик-тижорат банкининг Сирдарё вилояти филиали;

Иккинчи ўрин – «Трастбанк» хусусий акциядорлик банкининг Тошкент шаҳридаги Бош офиси;

Учинчи ўрин – Ўзбекистон Республикаси Ташки иқтисодий фаолият Миллий банкининг Тошкент вилояти бўлими.

«Шаҳарларда аҳоли омонатларини жалб қилиш бўйича йилнинг энг яхши мини-банки» номинациясида:

Биринчи ўрин – «Қўшилоқ курилиш банк» акциядорлик-тижорат банкининг Самарқанд филиали «Темир йўл» мини-банки;

Иккинчи ўрин – «Капиталбанк» акциядорлик-тижорат банкининг Мирзо Улуғбек филиали «Кадишев» мини-банки;

Учинчи ўрин – «Ипотека-банк» акциядорлик-тижорат ипотека банкининг Шайхонтохур филиали «Хадра» мини-банки.

«Қишлоқ жойларда аҳоли омонатларини жалб қилиш бўйича йилнинг энг яхши мини-банки» номинациясида:

Биринчи ўрин – Ўзбекистон Республикаси акциядорлик-тижорат Халқ банкининг Сурхондарё вилояти, Қизириқ филиали, «Бандиҳон» мини-банки;

Иккинчи ўрин – «Қишлоқ курилиш банк» акциядорлик-тижорат банкининг Корағаплигистон Республикаси Беруний филиали, «Бўстон» мини-банки;

Учинчи ўрин – Чуст ҳамкорларининг Андижон вилояти, Шаҳриҳон филиали, «Шоҳбекат» мини-банки.

ҚИЛИШДА ФАОЛ БАНКЛАР

оз бўлса-да мәхнатларимни юксак қадрлаб, мана шундай юкори даражали танловада эътироф этишганидан жуда мамнун бўлдим. Тъкидлаш жиззиги, мамлакатимизда истиқлол йилларида банк тизими ривожи йўлида амалга оширилган изчил ислоҳотлар натижасида бугунги кунга келиб аҳолига замонавий, халқаро стандартларга мос бандар хизматларини кўрсатиш имконияти яратилди. Тижорат банклари ўртасида соғлом қаробат муҳити шаклланди. Аҳоли ўзига яқин ҳудудлардаги истаган банк хизматларидан фойдаланиш имкониятига эга бўлмоқда. Бу ҳам мамлакатимизда тижорат банклари фаолияти ривожи учун яратиб бериладиган шарт-шароитлар самарасидир.

Баҳодир ЭРГАШЕВ,
«Агробанк» акциядорлик-тижорат
банкининг Жиззах вилояти, «Арна-
сой» филиали бошқарувчиси:

— Банк меваффақияти кадрлар салоҳияти, янги банк маҳсулотлари ва хизматларининг жорий этилиши ҳамда хизмат кўрсатиш тармоқларининг мод-

дий-техника базаси қайта жихозланиб туриши каби талаблар асосида бардавомлик касб этади. Шу боис муассасамиз раҳбарияти томонидан нафақат иқтисодий, балки ижтимоий ва техник масалаларга ҳам доим жиддий ёндашиб келинади. Айниқса, масоғавий хизматларни жорий қилиш бўйича кейнги йиллarda «Агробанк» бошқаруву томонидан изчил изланишлар олиб борилаётгани, қатор янги хизматларнинг иша тушурилаётгани ҳудудий филиаллар фаолиятини янада жонлантироқда. «Agrobank-click», «Agrobankmobile», «Agrobankmobile-biznes» шулар жумласидандир. Пластик картадан фойдаланувчилар учун интернет-дўйонлари ҳамда турли чакана савдо шоҳобчалиридан харидларни амалга ошириш имконини берувчи «Онлайн» харидлар интерактив хизмати (С2В тизими) ҳам филиалимиз мизжозларига бирдек мансур бўлмоқда.

Бугунги кунда филиалимизда нақд пулзис ҳисоб-китобларни ривожлантириш мақсадида нақд пул тушумига эга барча хўжалик субъектлари тўлиқ ин-

вентариция қилинди. Етмишдан ортиқ савдо ташкилотининг барчasi тўлиқ терминал билан таъминланди. 108 та савдо шоҳобчаси ва йўналишсиз таксиларга мобиъль терминални етказиб берилди. Филиалимизга банкомат, аҳоли гавжум жойларга эса инфокиоск курилмалари жойлаштирилди.

Барча ташкилий ва амалий ишларни миз аҳоли манфаатларини химоялаш, мижозлар фаровонлигини оширишга қартилган. Буларнинг ҳаммаси танловда юкори баҳоланиб, филиалимизнинг «Энгяҳши замонавий жихозланган бўлинма», дёя эътироф этилгани бизни жуда кувонтириди.

Кувондиқ ИСМОИЛОВ,
«Қишлоқ қурилиш банк» АТБнинг
Қорақалпогистон Республикаси
Беруний филиали «Бўстон» мини-
банки мудири:

— Танловда муассасамиз «Қишлоқ жойларда аҳоли омонатларини жалб қилиш бўйича йилнинг энг яхши жамғарма/маҳсус кассаси» номинациясида:

Биринчи ўрин — «Invest Finans Bank» акциядорлик-тижорат банкининг Хоразм вилояти филиалига қарашли 1-сонли жамғарма кассаси;

Иккинчи ўрин — «Ипак йўли» акциядорлик инновация тижорат банкининг Навоий филиалига қарашли 1-сонли жамғарма кассаси;

Учинчи ўрин — «Алоқабанк» акциядорлик-тижорат банкининг Бухоро филиалига қарашли 1-сонли жамғарма кассаси.

«Қишлоқ жойларда аҳоли омонатларини жалб қилиш бўйича йилнинг энг яхши жамғарма/маҳсус кассаси» номинациясида:

Биринчи ўрин — Чет эл капитали иштироқидаги «Савдогар» акциядорлик-тижорат банкининг Жиззах вилояти, Дўстлик филиалига қарашли 1-сонли жамғарма кассаси;

Иккинчи ўрин — «Ўзбекистон саноат-қурилиш банки» акциядорлик-тижорат банкининг Қашқадарё вилояти, Муборак филиалига қарашли 1-сонли жамғарма кассаси;

Учинчи ўрин — «Ипотека-банк» акциядорлик-тижорат ипотека банкининг Тошкент вилояти, Оҳангарон филиалига қарашли 3-сонли жамғарма кассаси.

**Қўшимча номинациялар бўйича голиблар деб
қўйидагилар аниқланди:**

«Йилнинг энг яхши кассари» номинациясида — Холхожаева Фарида Рахимжоновна — «Ўзбекистон саноат-қурилиш банки» акциядорлик-тижорат банкининг Учтепа филиали Касса амалиётлари бўлими назоратчи кассари.

мини-банкимиз, балки аҳолига тезкор ва сифатли хизмат кўрсатишда барча шароитларни яратиб берган «Қишлоқ қурилиш банк» раҳбарияти, қолаверса, бутун жамоа ютуғиди.

Омонатларга кўпроқ мижозларни жалб қилища уларнинг жозибадорлиги, тарғибот ишлари кўлами мухим аҳамият касб этади. Бугунги кунда банк тизимида қирқа яқин милий ва хорижий валютада муддатли ҳамда жамғарма омонатлар амал қилмоқда. Уларнинг шартлари аҳолининг барча қатлами имкониятларига қаратилган. Депозитлар бўйича реклама-ташвиқот ишлари ҳам намунағадигек олиб борилмоқда. Танлов натижалари бу борадаги меҳнатимизни юзага чиқарди.

Мини-банкимизда 2017 йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан аҳоли омонатлари ҳажми 5 376,1 млн. сўмга ошиб, улар қолдиги 8 413,3 минг сўмни ташкил қилди. Узок муддатли омонатлар қолдиги эса 3 295,8 млн. сўмга етди.

Дурдана РАЗЗОҚОВА,

«Ипак йўли» акциядорлик инновация тижорат банкининг Навоий вилояти филиалига қарашли 1-сонли жамғарма/маҳсус кассаси назоратчи-кассари:

— Танловда хизмат кўрсатувчи шоҳбочамиз «Қишлоқ жойларда аҳоли омонатларини жалб қилиш бўйича йилнинг энг яхши жамғарма/маҳсус кассаси» номинацияси бўйича 2-ўринга лойиқ деб топилди. Бу ўтиқ замарида «Ипак йўли» банки раҳбарияти томонидан олиб борилаётган мақсадли депозит сиёсати ётади. Чунки, банк томонидан ишлаб чиқиляётган кулай шартлардаги омонатлар бугун кўччилик омма эътиборини тормоқда. Мана шундай омонатлар жумласидан, «Юбилейн», «Илҳом», «Бинафша» каби депозитлар санаб ўтиш мумкин. Қолаверса, аҳолининг бўш пул маблағларини банк омонатларига жалб қилиш борасида олиб бораётган чора-тадбирларимиз кенг жамоатчилик ўртасидаги тарғибот-ташвиқот ишлари билан ҳам самарали кечмоқда.

Бекзод АКРОМОВ ва Назира МАВЛОНОВА тайёрлади.

«Омонатларни жалб қилиш бўйича банк фахрийси» номинациясида — Садуллаева Олия Зайнидиновна — «Ипотека-банк» акциядорлик-тижорат ипотека банкининг Навоий вилояти, Зарафшон филиалининг Мини-банк ва жамғарма амалиётлар шўъбаси бош мутахассиси.

«Миллий валютадаги энг яхши муддатли депозит» номинациясида — «Асака» акциядорлик-тижорат банкининг «Барақали» муддатли омонати.

«Хорижий валютадаги энг яхши муддатли депозит» номинациясида — «Капиталбанк» акциядорлик-тижорат банкининг «Миг» муддатли омонати.

«Миллий валютадаги энг яхши жамғарма депозити» номинациясида — «Ўзбекистон саноат-қурилиш банки» акциядорлик-тижорат банкининг «Бинафша» жамғарма омонати.

«Хорижий валютадаги энг яхши жамғарма депозити» номинациясида — «Алоқабанк» акциядорлик-тижорат банкининг «Эксклюзив» жамғарма омонати.

«Энг яхши пластик карточкалар эмитенти бўлган банк» номинациясида — Ўзбекистон Республикаси акциядорлик-тижорат Халқ банки.

«Энг яхши пластик карточкалар эквайери бўлган банк» номинациясида — «Агробанк» акциядорлик-тижорат банки.

«Банкнинг энг замонавий жихозланган бўлинмаси» номинациясида — «Агробанк» акциядорлик-тижорат банкининг Арнасой филиали.

«Аҳоли учун энг яхши инновацион маҳсулот» номинациясида — «Универсалбанк» хусусий акциядорлик-тижорат банкининг «Универсалмобайл» инновацион маҳсулоти.

«Энг яхши инновацион банк» номинациясида — «Туронбанк» акциядорлик-тижорат банки.

Чет эл капитали иштироқидаги «Савдогар» акциядорлик-тижорат банки

Рўйхатга олиш рақами: ЎзР МБнинг 2014 йил 20 сентябрдаги 42-сонли лицензияси.

Юридик манзил: 100060, Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Сайй Барака кӯчаси, 78-й.

МОЛИЯВИЙ ҲОЛАТ ТЎҒРИСИДАГИ ЙИФМА ҲИСОБОТ, 31 декабрда якунланган 2016 ва 2015 йиллар учун (минг сўмда)

№	МОДДАЛАР	2016 йил	2015 йил
Активлар			
010	Накд пуллар	18 210 709	11 270 137
020	Ўзбекистон Республикаси Марказий банкидан олиниши керак бўлган маблаглар	96 934 836	44 970 282
030	Бошқа банклардан олиниши керак бўлган маблаглар	17 881 641	51 698 063
040	Харид килиш-сотиш учун кимматли қоғозлар – савдо, соф	0	0
041	Харид килиш-сотиш учун кимматли қоғозлар – носавдо, соф	0	0
050	Ишлаб чиқилган молиявий инструментлар	0	0
060	Инвестициялар – сотиш учун мавжуд бўлгандар	0	0
061	– сўндирилгунча ушлаб туртилгандар	0	0
070	Тескари РЕПО	0	0
080	Мижозларга берилган кредитлар ва бўнаклар:	427 230 134	406 338 993
081	Минус: ёхтимолий зарарлар бўйича захиралар	(14 878 346)	(11 267 137)
082	Соф кредитлар ва бўнаклар	412 351 788	395 071 856
090	Молиявий ижара, соф	0	0
100	Тобе ўхажлик юритувчи жамиятларга инвестициялар	177 556	162 712
101	Қўшма корхоналарга инвестициялар	0	0
110	Гудвилл	0	0
120	Асосий воситалар (соф баланс қиймати бўйича)	29 339 438	23 972 164
130	Номоддий активлар (соф баланс қиймати бўйича)	1 079 398	812 532
140	Бошқа хусусий мол-мулк	3 751 348	792 492
150	Солиқ талаблари	2 387 300	3 959 912
160	Бошқа активлар	11 265 981	13 644 038
ЖАМИ: АКТИВЛАР			
Мажбуриятлар			
Депозитлар			
181	Талаб қилиб олингунча	273 099 535	169 737 032
182	Жамгарма	2 269 814	2 450 288
183	Муддатли	110 927 981	72 701 519
184	Депозит сертификатлари	0	0
185	Хукумат хисобвараглари	36 195	47 989
190	Жами депозитлар	386 333 525	244 936 828
200	Марказий банкка тўланиши керак бўлган	101 213	114 382
210	Хукуматга тўланиши керак бўлган	0	4 200 469
220	Бошқа банкларга тўланиши керак бўлган	126 399 278	233 071 920
230	РЕПО ва бошқа қарз маблаглари	0	24 408
240	Ишлаб чиқилган молиявий инструментлар	0	0
250	Солиқ мажбурияти	608 587	149 091
260	Бошқа мажбуриятлар	10 249 863	5 446 006
270	Чиқарилган қарз қимматли қоғозлар	0	0
280	Жами мажбуриятлар	523 692 466	487 943 104
Хусусий капитал			
300	Оддий акциялар	55 241 188	47 241 188
310	Имтиёзли акциялар	150 000	150 000
320	Қўшилган капитал	205 951	80 099
330	Жами акциядорлик капитали	55 597 139	47 471 287
340	Қайта баҳолаш бўйича захиралар	0	0
350	Тақсимланмаган фойда (тўплланган тақчиллик)	14 090 390	10 939 797
360	Жами хусусий капитал	69 687 529	58 411 084
370	ЖАМИ МАЖБУРИЯТЛАР ВА ХУСУСИЙ КАПИТАЛ	593 379 995	546 354 188

УМУМИЙ ДАРОМАД ТЎҒРИСИДАГИ ЙИФМА ҲИСОБОТ, 31 декабрда якунланган 2016 ва 2015 йиллар учун (минг сўмда)

№	МОДДАЛАР	2016 йил	2015 йил
Фоизли даромад			
011	Кредитлар бўйича фоизли даромад	57 349 970	46 871 368
012	ЎзР МБ ва бошқа банклардаги хисобвараглар бўйича фоизли даромад	1 158 886	688 142
013	Олди-сотди учун мўлжалланган қимматли қоғозлар бўйича фоизли даромад – савдо	0	0
014	Олди-сотди учун мўлжалланган қимматли қоғозлар бўйича фоизли даромад – носавдо	0	0
015	Сотиши учун мавжуд бўлган инвестицияларнинг фоизли даромади	0	0
016	Сўндирилгунча ушлаб туртилган инвестициялар бўйича фоизли даромад	0	0
017	Қайта келишув битими РЕПО бўйича фоизли даромад	0	0
018	Молиявий ижара бўйича фоизли даромад	0	0
019	Бошқа фоизли даромадлар	5 866	0
020	Жами фоизли даромадлар	58 514 722	47 559 510
Фоизли харажатлар			
031	Талаб қилиб олингунча бўлган депозитлар бўйича	(335 570)	(17 406)
032	Жамгарма депозитлар бўйича фоизли харажатлар	(28 913)	(19 547)
033	Муддатли депозитлар бўйича фоизли харажатлар	(4 892 588)	(4 646 097)
034	Депозит сертификатлари бўйича фоизли харажатлар	0	0
035	Хукумат хисобдаги фоизли харажатлар	0	0
036	ЎзР МБ ҳисобига тўланадиган маблаглар бўйича фоизли харажатлар	0	0
037	Бошқа банкларга тўланадиган хисобвараглар бўйича фоизли харажатлар	(14 692 295)	(13 274 883)
038	Бошқа қарз маблаглари бўйича фоизли харажатлар	(69 325)	(215 919)
039	Чиқарилган қарз қимматли қоғозлари бўйича фоизли харажатлар	0	(385 315)
040	РЕПО келишувлари бўйича фоизли харажатлар	0	0
041	Бошқа фоизли харажатлар	(477)	(1 614)
050	Жами фоизли харажатлар	(20 019 168)	(18 560 781)
060	Соф фоизли даромад	38 495 554	28 998 729
070	Кредитлар бўйича ёхтимолий зарарлар захирасини баҳолаш	(5 276 859)	(890 921)
080	Ёхтимолий йўқотишлар захираси чегириб ташланганидан кейинги соф фоизли даромад	33 218 695	28 107 808
Фоизсиз даромад			
091	Воситачилик ва хизматлар учун тўловлардан олинган даромад	36 165 080	32 094 507
092	Воситачилик ва хизматлар учун тўловлар бўйича харажатлар	(7 928 636)	(6 047 040)
093	Савдо операцияларидан тушган даромад (зарар)	0	0
094	Валюта операцияларидан тушган даромад (зарар)	5 970 294	5 374 586
095	Дивиденд тарзидали даромад	0	0
096	Инвестициялардан тушган даромад (зарар)	45 914	7 715
097	Тобе ўхажлик юритувчи жамиятлар ва қўшма корхоналардан тушган даромад (зарар)	3 051 004	2 129 494
098	Соф пул маблаглари бўйича даромад (зарар)	0	0
099	Бошқа операцион даромадлар (харажатлар)	3 433 959	1 757 651
100	Жами фоизсиз даромад	40 737 615	35 316 913
Операцион харажатлар			
111	Ходимларга тўланган иш ҳақи ва бошқа харажатлар	(26 999 788)	(23 214 939)
112	Ижара ва тъминот харажатлари	(7 179 661)	(5 947 396)
113	Транспорт ва хизмат сафарлари харажатлари	(1 059 089)	(1 026 761)
114	Маъмурӣ харажатлар	(4 188 389)	(2 792 585)
115	Асосий воситаларнинг эскириши	(4 398 152)	(3 760 196)
116	Амортизация – номоддий активлар	(348 617)	(334 090)
117	Сугурун харажатлари, солиқлар ва бошқа тўловлар	(7 709 210)	(6 630 543)
118	Ёхтимолий зарарлар захирасини баҳолаш	0	(350 645)
119	Бошқа операцион харажатлар	(1 918 062)	(1 002 172)
120	Жами операцион харажатлар	(53 800 968)	(45 059 307)
130	Даромад (фойда) солигидан оддинги соф фойда (зарар)	20 155 342	18 365 414
140	Даромад (фойда) солигини баҳолаш	(3 618 333)	(2 391 052)
150	Соф фойда (зарар)	16 537 009	15 974 362
160	Бир акцияга тўғри келадиган базавий фойда	37,35	37,98
170	Бир акцияга тўғри келувчи тақсимланган фойда	37,35	37,98

КАПИТАЛДАГИ ЎЗГАРИШЛАР ТЎҒРИСИДАГИ ЙИФМА ҲИСОБОТ, 31 декабрда якунланган 2016 ва 2015 йиллар учун (минг сўмда)

№	Устав капитални	Кўшилган капитал	Сотиб олинган ўз акциялари	Жами акциядорлик капитални	Захиралар	Тақсимланмаган фойда	Жами хусусий капитални
010	2015 йил 1 январь ҳолатига кўра қолдик	47 546 188	72 424	47 618 612	2 166 090	3 098 834	52 883 536
020	Ҳисоб-китобдаги ўзгаришлар самараси, солиқ чиқарилган ташлангандага	0	0	0	0	0	0
030	Қайта ҳисоб-китобдан сўнг	0	0	0	0	0	0
040	Даврда пайдо бўлган:						
070	Соф фойда	0	0	0	0	15 974 362	15 974 362
080	Соф тан олинган фойда/(зарар)	0	0	0	0	15 974 362	15 974 362
090	Ўтган йилдан олдинги йил учун акциялар бўйича дивиденслар	0	0	0	0	(4 223 422)	(4 223 422)
100	Жорий йил учун акциялар бўйича дивиденслар	0	0	0	0	(6 300 000)	(6 300 000)
110	Бошқалар	(155 000)	7 675	0	(147 325)	2 233 700	(2 009 767)
120	Қайта сотиб олинган ўз акцияларининг хариди/сотуви	0	0	0	0	0	0
130	Акциялар чиқарилши	0	0	0	0	0	0
140	Жами 2016 йилнинг 1 январь ҳолатига кўра қолдик	47 391 188	80 099	0	47 471 287	4 399 790	6 540 007
150	Даврда пайдо бўлган:						
180	Соф фойда	0	0	0	0	16 537 009	16 537 009
190	Соф тан олинган фойда/(зарар)	0	0	0	0	16 537 009	16 537 009
200	Ўтган йил учун акциялар бўйича дивиденслар	0	0	0	0	(6 300 000)	(6 300 000)
210	Жорий йил учун акциялар бўйича дивиденслар	0	0	0	0	(5 610 000)	(5 610 000)
220	Бошқалар	0	125 852	0	125 852	129 224	(1 605 640)
230	Қайта сотиб олинган ўз акцияларининг хариди/сотуви	0	0	0	0	0	0
240	Акциялар чиқарилши	8 000 000	0	0	8 000 000	0	8 000 000
250	2016 йил 31 декабрь ҳолатига кўра қолдик	55 391 188	205 951	0	55 597 139	4 529 014	9 561 376

АУДИТ НАТИЖАЛАРИ

15

Чет эл капитали иштироқидаги «Савдогар» акциядорлик-тижорат банки

ПУЛ МАБЛАГЛАРИ ҲАРАКАТИ ТҮГРИСИДАГИ ЙИФМА ҲИСОБОТ, 31 декабрда якунланган 2016 ва 2015 йиллар учун (минг сўмда)

№	МОДДАЛАР	2016 йил	2015 йил
Операция фаолиятдан келган пул оқимлари			
020	Олинган фоизлар	58 012 707	48 349 235
030	Тўланган фоизлар	(20 333 413)	(18 139 265)
040	Воситачилик ҳақи ҳамзатлар учун тўловлар шаклида олинган пул маблаглари	35 854 642	31 942 296
050	Воситачилик ҳақи ҳамзатлар учун тўловлар шаклида тўланган пул маблаглари	(7 928 636)	(6 047 040)
060	Дилинг операциялари бўйича соф ўзлаштирилган софда (зарар)	0	0
070	Хорижий валюта операцияларидан ўзлаштирилган софда (зарар)	0	0
080	Олинган дивидендерлар	45 914	0
090	Ҳисобдан чиқарилган кредитларни тўлаш	1 697 272	195 848
100	Бошқа операцион даромадлар (харажатлар)	4 787 691	3 699 012
110	Таъминотга ишилларга тўланган пул маблаглари	(48 750 064)	(40 516 876)
120	Тўланган даромад (фойда) солиги	(3 001 045)	(2 682 535)
130	Инфляциянинг операцион фаолиятга тасдири	0	0
140	Операцион активлар ва мажбуриятлардаги ўзгиришларгача бўлган операцион фаолиятдан келган пул оқимлари	20 385 068	16 800 675
150	Операцион активларнинг соф (кўпайиши)/камайиши		
151	ЎзРМБнинг мажбурий захираси бўйича соф (кўпайиши)/камайиши	0	0
152	Савдодаги ҳамматли қозозларнинг соф (кўпайиши)/камайиши	0	0
153	Сотиб олинган ва сотилган опционларнинг соф (кўпайиши)/камайиши	0	0
154	Банкларнага ажратиладиган кредит ва бўнкларнинг соф (кўпайиши)/камайиши	(4 150 096)	1 040 904
155	Мижозларга кредит ва бўнкларнинг соф (кўпайиши)/камайиши	(20 205 941)	(61 573 821)
156	Бошқа активлардаги соф камайиши/(кўпайиши)	302 390	(5 716 654)
160	Операцион мажбуриятларнинг соф кўпайиши/(камайиши)		
161	Депозитлардаги соф кўпайиши/(камайиши)	141 396 697	8 306 088
162	ЎзРМБ ва Ҳукуматга тўланадиган ҳисоблар бўйича соф кўпайиши/(камайиши)	(37 577)	(42 327)
163	Бошқа банклар тўловларидаги ҳисоблар бўйича соф кўпайиши/(камайиши)	(106 672 642)	84 230 765
164	Савдо мажбуриятлари бўйича соф кўпайиши/(камайиши)	0	0

Молиявий ҳисоботнинг тўғрилиги «PKF MAK ALYANS» МЧЖ (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2008 йил 30 январдаги АФ 00531-рақамили лицензияси, Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг 2011 йил 19 августдаги 14-рақамли сертификатига эга) томонидан тасдиқланган ва унинг барча мухом жиҳатлари Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувоффик тайёрланган. Юкорида келитирилган маълумотлар тўғрисидаги ахборот банк ҳисоботининг 2016 йил 31 декабрда ҳолати бўйича тўғрилиги ҳақидаги аудиторлик хуносасида бор.

Хизматлар лицензияланган.

Битирувчи талабалар иш билан таъминланмоқда

Бугунги кунда мамлакатимизда ахолини, авваламбор, лицейлар, қасб-хунар коллежлари ва олий ўкув юртлари битирувчиларини иш билан таъминлаш бўйича янги тизим жорий этилган бўлиб, 2017 йилда камида 508,8 минг нафарни ташкил этилган битирувчи ёшларни ишга жойлаштириш масаласига алоҳида эътибор қаратилаёт.

Тошкент давлат иқтисодиёт университетида бўлиб ўтган «Карьера куни» ахборот-танишитирув тадбирида ҳам мамлакатимизнинг иқтисодиёт тармоқларида битирувчи талабаларни ишга жалб этиш бўйича ижобий натижалар қайд этилди. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги, Савдо-саноат палатаси ҳамда Тошкент давлат иқтисодиёт университети ҳамкорлигига ташкил этилган ушбу тадбири 235 та корхона ва ташкилларни томонидан 1 088 ва бўш иш ўринлари таклиф этилиб, бўлиб ўтган сұхбатлар натижасида 484 нафар битирувчи талаба-ёшларнинг ишга жойлашши бўйича шартномалар имзоланди ва тавсиялар берилди.

Тадбирида республикамизнинг деярли барча тиҷорат банклари, давлат божхона қўмитаси, Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси, Савдо-саноат палатаси, «Ўзбекистон ҳаво йўлларига» МАК, «Ўзбекистон темир йўлларига» АЖ ҳамда бир қатор йирик ташкилот ва муассасалар ўзларидаги бўш иш ўринлари билан иштироқ этилар.

Бизнинг мақсадимиз бугунги кун талабларидан келиб чиқиб,

дунёкариши кенг ва замон билан ҳамнафас бўлиб шаклланётган ёшлири «Туронбанк» АТБ тизимидағи меҳнат жаҳонига жалб қилишдан иборатдир, – дейди «Туронбанк» АТБ-нинг Банк рискларини бошқарни ва стратегики ривожлантириш департamenti директори А.Қодиров. – Тошкент давлат иқтисодиёт университетида бўлиб ўтган «Карьера куни»да банкимизнинг пойттахтимиз ва вилоятлардаги мавжуд филиалларига битирувчи талабаларни ишга жалб этиш бўйича фаол иштироқ этдик. Банк тизимида ишлашга иштиёқи бор, шижоатли бир қанча талаба-ёшлар билан сұхбатлар олиб бордик ва шартномалар имзоладик.

Ахборот-танишитирув тадбирида битирувчи талаба-ёшлар орасида илк карьерасини тиҷорат банкларида бошлап истагида бўлгандар кўпчиликни ташкил этиди. Банк мутахассислари томонидан номзодлар билан сұхбат даими мамлакатимизнинг иқтисодий курдатини мустаҳкамлаш ва хаҷон бозоридаги рақобатбардошлигини ошириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш, ўзига хос жиҳатлари ҳақида керакли

165	Бошка мажбуриятлар бўйича соф (камайиши)/кўпайиши	4 654 766	1 943 490
170	Операцион фаолиятдан тушган соф пул маблаглари	35 672 665	44 989 120
Инвестицион фаолиятни пул оқимлари			
190	Молиявий ижарадан тушган кирим	0	0
200	Операция фаолияти сифатида таснифланганлардан ташқари қимматли қозозларни сотиб олиш	0	0
210	Операция фаолияти сифатида таснифланганлардан ташқари қимматли қозозларни сотиб	0	0
220	Шўъба, тобе хўжалик юритувчи жамиятлар ва қўшма корхоналарни сотиб олиш, олинган пул маблагларини чегириб ташлабганда	(10 879)	0
230	Шўъба, тобе хўжалик юритувчи жамиятлар ва қўшма корхоналарни чиқариб юбориш, чиқариб юборилган пул маблагларини чегириб ташлабганда	0	0
240	Асосий воситалар, номоддий активлар ва бошқа узоқ муддатли активларни сотиб олиш	(10 955 939)	(4 941 105)
250	Асосий воситалар, номоддий активлар ва бошқа узоқ муддатли активларни сотиб	2 501 364	1 360 786
260	Инвестицион фаолиятни инфляциянинг тасдири	0	0
270	Инвестицион фаолиятдан тушган соф пул маблаглари	(8 465 454)	(3 580 319)
Молиявий фаолиятдан келган пул оқимлари			
290	Карз маблаглари ва қарз қимматли қозозларидан тушумлар	0	53 355 748
300	Қарз маблаглари ва қарз қимматли қозозларни бўйича тўловлар	(4 200 469)	(55 707 038)
310	Молиявий ижаралар бўйича тўловлар	(685 200)	0
320	Акционерлар чиқариш	8 000 000	0
330	Акционерларни хисобдан чиқариш	0	(155 000)
340	Ўз акцияларини қайта сотиб олиш	0	0
350	Қайта сотиб олинган ўз акцияларини сотиб	0	0
360	Пул шаклидаги дивидендерларни тўлаш	(11 910 000)	(10 523 422)
370	Инфляциянинг молиявий фаолиятни тасдири	0	0
380	Молиявий фаолиятдан тушган соф пул маблаглари	(8 795 669)	(13 029 712)
390	Валюта курси ўзгаришининг пул маблаглари ва пул эквивалентларига тасдири	2 527 066	3 040 796
400	Инфляциянинг пул маблаглари ва пул эквивалентларига тасдири	0	0
410	Пул маблагларни пул эквивалентларининг соф кўпайиши/(камайиши)	20 938 608	31 419 885
420	Иш бошидаги пул маблаглари ва пул эквивалентлари	95 193 962	63 774 077
430	Иш охиридаги пул маблаглари ва пул эквивалентлари	116 132 570	95 193 962

маҳаллий бюджетлар даромадини кўпайтириш каби масалалар юзасидан талабаларнинг фикр-мулоҳазаларига алоҳида эътибор қаратилди.

– Мазкур «Карьера куни» ахборот-танишитирув тадбири биз битирувчи ёшларнинг энганинг ишга жойлаштириш бўйича университет ҳамда таълиф этилган вазирликлар, кўмиталар, компания ва ташкилотлар ўтлади. Бу бугуннинг ўзида ҳар бир битирувчигина аниқ бир ташкилотга биринчириши таъминлаш билан бирорга, унинг бўлажак иш жойи, иш ҳақида иштимои шароитларни аниқ белгилаш борасидаги саъй-харакатларнинг амалдаги исботидир.

Гулшан ЮСУПОВА.

тавсия ва маслаҳатлар беришиди. Таълим даргоҳидан олган билимларимиз билан келгусида юртимизнинг равнақиётлийда хизмат қиласи.

«Карьера куни» ахборот-танишитирув тадбири давомидан олган битирувчиларни ишга жойлаштириш бўйича университет ҳамда таълиф этилган вазирликлар, кўмиталар, компания ва ташкилотлар ўтлади. Бу бугуннинг ўзида ҳар бир битирувчигина аниқ бир ташкилотга биринчириши таъминлаш билан бирорга, унинг бўлажак иш жойи, иш ҳақида иштимои шароитларни аниқ белгилаш борасидаги саъй-харакатларнинг амалдаги исботидир.

Реклама

MIKROKREDITBANK

Азиз юртдошлар!

«Микрокредитбанк»нинг имтиёзли кредитларидан фойдаланиб,
ўз бизнесингизни ташкил этиш!

«Микрокредитбанк» томонидан «Аҳолини тадбиркор қилиш»
мақсадида тақдим килинаётган имтиёзли кредитлар қуидаги
йўналишларга ажратилади:

- қуёнчиликни йўлга қўйиш;
- қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини етиштириш, боғдорчилик ва узумчилик ташкил этиш;
- иссиқхоналар барпо этиш;
- кичик ишлаб чиқариш цехларини ишга тушириш;
- хунармандчилик ва касаначиликни ривожлантириш;
- майний хизмат кўрсатиш, жумладан, умумий овқатланиш, тикувчилик, пойабзал таъмирлаш, сартарошхона хизматини йўлга қўйиш;
- аҳолига транспорт хизматлари ва автомобилларга техник хизмат кўрсатиш шохобчасини ташкил этиш;
- компььютер хизматлари кўрсатишни ташкил этиш;
- савдо фаолиятини йўлга қўйиш;
- миллӣ ширинликлар ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқа фаолиятни амалга ошириш учун.

Багафсил маълумотларни
хонадонингизга ташриф буорастган
банк ходимларидан ёки
худудингиздаги «Микрокредитбанк»
филиалларидан олишингиз мумкин.

«Микрокредитбанк» билан бирга – мақсад сари дадил қадам!

Call-center: (+998 71) 202-99-99

www.mikrokreditbank.uz

Хизматлар лицензияланган.

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АҲБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

«Norma Hamkor» МЧЖ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

А.Н. НАЗАРОВ

Нашр учун маъсул

А.С. АСРОРОВ

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

ДИРЕКТОР

Р.Л. ВАЛИЕВ

Газета таҳририятнинг техник
ускуналарида саҳифаланди.

АҲБОРОТ КЎМАГИ

ЎЗА, «Туркистон-пресс» НАА

ТАҲРИРИЯТ МАЗИЛИ:

100084, Тошкент ш.,

Ф. Мавлонов кўчаси, 1а-үй, 3-қават.

e-mail: info@banknews.uz,

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун

234-43-18

телефони орқали мурожаат қилинг.

Юридик шахслар учун нашр индекси – 102.

Жисмоний шахслар учун нашр индекси – 377.

Таҳририятнинг факат ёзма розилиги билан
«Банк аҳборотномаси»да эълон килинган материялларни кўчириб босиша ижозат берилади.
Кўлғузмалар тақриз қилинмайди ва
қайтирилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва аҳборот
агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда
0065-тартиб рақами билан рўйхатта олининг.

Газета ҳафтада бир марта пайшана
куни чиқади.

Бюорама № 814.

Адади 8855 нусха.

Нархи шарнотма асосида.
Газета А3 ҳажмда, 4 шартли босма табобда
чоп этилди.

Босиша руҳсат этилди: 8.02.2017 й., 9.00.

● Маънавиятимиз сарчашмалари

Буюк шоирга эҳтиром

Мутафаккир шоир Алишер Навоий бобомиз таваллуди куни муносабати билан юртимизнинг турли гўшаларида адабий-бадиий учрашувлар, шеърият кечалари ўтказилаётir.

Фаур Уломномидаги маданият ва истироҳат боғи ва Тошкент юридик коллежи ҳамкорлигига ташкил этилган тадбир «Буюк Навоийга эҳтиром» деб номланди. Унда адабий-ётшунос ва тилшнос олимлар, шоир ва ёзувчилар, маданият ва санъат намояндлари, ўкувчи-ёшлар иштирок этди.

Ўзбекистон халқ артисти З.Суюнова, Тошкент юридик коллежи директори Н.Темирова ва бошқалар мамлакатимизда миллӣ меросимизни тикалаш, хусусан, буюк аждодларимиз Алишер Навоий ва Заҳирридин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва ижодини ўрганиш, уларнинг инсонпарварлик гояялари билан йўргилган асарлари мазмунмоҳиятини ёш авлод онгига чукур сингдириш, уларни ватанпарварлик ва миллӣ қадрияларимизга ҳурмат руҳида тарбиялашага алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидлади.

Тадбирда Алишер Навоий асарларининг ёшлар таълим-тарбиясидаги ўрни, уларда илгари сурилган шарқона одоб, ибо, мардлик ва жасорат, эл-юртга садоқат, отонага ҳурмат, муҳаббат гоялари нечоғлик аҳамиятли эканлиги борасида сўз борди.

– Миллӣ адабиётимизнинг йирори наимондаси Алишер Навоий ижодини, у колдириган бой адабий меросни ўқиб-ўрганиш, ёшлар қалбига теран сингдириб бориши мақсадида адабиёт дарсларида ташкири, «Ёш ижодкор», «Нихол», «Саҳна нутки ва драма» тўғараклари фаолиятига ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда, – дейдик коллеж ўқитувчisi Манзура Аҳмедова. – Навоийнинг улкан ҳазинасидан ёшларни ҳар қанча баҳраманд этсан-да, оз. Сабаби, шоир ўз асарларида тароннум этган гоялар ёшлар маънавиятини юксалтиришда муҳим аҳамиятни касб этади.

Навоий ғазаллари билан куйланган кўшиқлар кечага янада завқ багишлади. Улуғ шоир ижодига оид маърузалар ўқилди, саҳна кўринишлари асосида мушоира ва баҳру байт ташкил этилди.

ЎзА материали асосида.